

Μ. ΠΑΠΑΜΑΥΡΟΥ

9 69 ΠΠ
Τεκταινισμοί (ΙΙ)

Προβλήματα Αριθμητικής

3

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
681

Η φιλοσοφία ήρθε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής — ΑΘΗΝΑΙ
ΒΙΒΛΙΟΤΗΚΗ ΕΘΝ. ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μ. ΠΑΠΑΜΑΥΡΟΥ

9 69 πον
Κατωμαύρος (μ)

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ

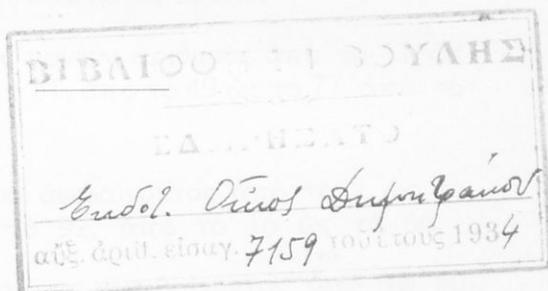
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

(ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ)

ΤΑΞΗ Γ΄.

ΕΚΔΟΣΗ Α΄.

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α.Ε.—ΑΘΗΝΑΙ

4 — ΟΔΟΣ ΑΛΘΑΙΑΣ — 4

1934

809
κλε
ετρα
681

Κάθε αντίτυπο υπογράφεται από τον συγγραφέα.

M. Παπαγιάννης

Βιβλίο... 1934

PRINTED IN GREECE—1934
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α. Ε

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΘΑΜΕ ΣΤΗ Β΄ ΤΑΞΗ

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

1. Πόσες δεκάδες και πόσες μονάδες έχουν οι αριθμοί:
15, 32, 29, 41, 99, 78, 30;

2. Μέτρησε 32 πετραδάκια και κάμε τα σωρό. Μέτρησε
50, 27, 62, 77 πετραδάκια.

3. Γράψε στην πλάκα σου τους αριθμούς από το 11
ώς το 29, από το 32 ως το 54, από το 44 ως το 81, από
το 83 ως το 100.

4. Γράψε με ψηφία τους αριθμούς:

τριάντα τρία,
είκοσι έφτά,
ογδόντα έξι,
πενήντα όχτώ.

5. Γράψε τους ζυγούς αριθμούς από το 8 ως το 38,
από το 20 ως το 54, από το 66 ως το 100.

6. Γράψε τώρα τους μονούς αριθμούς από το 11 ως
το 29, από το 33 ως το 51, από το 49 ως το 77, από το
1 ως στο 45.

7. Μέτρησε δύο—δύο ανεβαίνοντας από το 2 ως το
24, από το 68 ως το 92, από το 16 ως το 66.

8. Μέτρησε πέντε—πέντε κατεβαίνοντας από το 60
ως το 10, από το 85 ως το 35, από το 100 ως το 0.

9. Μέτρησε δέκα—δέκα ανεβαίνοντας από το 10 ως
το 70, από το 20 ως το 90, από το 30 ως το 100.

10	12	38	22	56	71	44
	7	25	42	61	93	17
	26	32	28	46	86	54
	16	47	51	80	30	20

α) Πρόσθεσε σε κάθε αριθμό της πρώτης οριζόντιας σειράς πρώτα το 4, ύστερα το 7, το 6, το 9.

β) Άφαιρέσε από κάθε αριθμό της δεύτερης οριζόντιας σειράς το 5.

γ) Βρες το μισό από τον κάθε αριθμό της τρίτης οριζόντιας σειράς.

δ) Μεγάλωσε και μίκρανε τους αριθμούς της τέταρτης σειράς όσο θέλεις εσύ.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΑΡΙΘΜΟΥΣ 1-100

Α' Πρόσθεσης και αφαιρέσης :

1. Κάμε αυτές τις πράξεις :

$20+10=$	$70+10=$	$50-10=$	$100-10=$
$20+20=$	$70+20=$	$70-30=$	$80-40=$
$30+10=$	$80+20=$	$40-20=$	$20-10=$
$40+20=$	$50+30=$	$80-20=$	$90-60=$
$50+50=$	$40+30=$	$60-50=$	$60-30=$

$$\begin{array}{llll}
 20=30-; & 35=20+; & 50+;=65 & 70-;=55 \\
 30=35-; & 25=15+; & 40+;=70 & 90-;=65 \\
 5=70-; & 40= 5+; & 15+;=30 & 45-;=20 \\
 15=40-; & 65=35+; & 70+;=85 & 25-;= 5 \\
 40=60-; & 80=70+; & 30+;=65 & 35-;=10
 \end{array}$$

2. Πρόσθεσε :

$$\begin{array}{lll}
 23+ 9= & 32+14= & 49+11= \\
 18+11= & 68+18= & 58+ 7= \\
 37+12= & 29+36= & 27+13= \\
 56+22= & 17+18= & 15+28= \\
 49+31= & 46+22= & 77+12=
 \end{array}$$

3. Ἀφαίρεσε :

$$\begin{array}{lll}
 58-15= & 98-22= & 67-36= \\
 66-29= & 75-19= & 38-14= \\
 81-37= & 54-36= & 96-58= \\
 37-21= & 27-13= & 87-39= \\
 99-66= & 29-20= & 13-11=
 \end{array}$$

4. Κάμετε αὐτὲς τὶς πράξεις :

$$\begin{array}{lll}
 19+11- 3 & 37+12-20 & 25-18+17 \\
 18+19-12 & 29+25-32 & 38-21+15 \\
 22+ 9- 5 & 48+32-36 & 17-12+39 \\
 15+ 7- 8 & 52+41-57 & 55-32+19
 \end{array}$$

5. Κάμετε αὐτὲς τὶς σειρὲς :

$$\begin{array}{l}
 10+10 \dots\dots\dots\acute{\omega}\varsigma \tau\acute{o} 100 \\
 5+ 5 \dots\dots\dots\acute{\omega}\varsigma \tau\acute{o} 95 \\
 2+ 2 \dots\dots\dots\acute{\omega}\varsigma \tau\acute{o} 48 \\
 3+ 3 \dots\dots\dots\acute{\omega}\varsigma \tau\acute{o} 45 \\
 4+ 4 \dots\dots\dots\acute{\omega}\varsigma \tau\acute{o} 56 \\
 8+ 8 \dots\dots\dots\acute{\omega}\varsigma \tau\acute{o} 72 \\
 9+ 9 \dots\dots\dots\acute{\omega}\varsigma \tau\acute{o} 81
 \end{array}$$

Β' Πολλαπλασιασμού και διαίρεσης :

1. Κάμε αυτές τις πράξεις :

2×2	4×4	6×8	5×5	3×3
4×2	9×4	2×8	15×5	13×3
5×2	20×4	8×8	10×5	23×3
16×2	15×4	10×8	20×5	7×3
22×2	12×4	11×8	12×5	15×3

2. $2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 =$;
 $3 \times 3 \times 3 \times 3 =$;
 $4 \times 4 \times 4 =$;

3. $25 = 5 \times$; $48 = 6 \times$; $30 = 5 \times$;
 $40 = 8 \times$; $42 = 7 \times$; $45 = 9 \times$;
 $48 = 6 \times$; $56 = 8 \times$; $42 = 6 \times$;
 $63 = 9 \times$; $63 = 9 \times$; $70 = 10 \times$;
 $72 = 8 \times$; $81 = 9 \times$; $90 = 9 \times$;

4. $25 : 5 =$; $45 : 5 =$; $12 : 4 =$;
 $30 : 6 =$; $40 : 8 =$; $72 : 8 =$;
 $48 : 8 =$; $16 : 4 =$; $63 : 9 =$;
 $64 : 8 =$; $21 : 7 =$; $15 : 5 =$;
 $72 : 9 =$; $35 : 5 =$; $90 : 10 =$;

5. Άνακατεμένες ασκήσεις :

$8 \times 8 + 4 =$	$6 \times 6 - 21 =$	$45 - 20 \times 4 =$
$15 - 10 \times 8 =$	$7 \times 5 + 19 =$	$8 + 8 + 25 =$
$10 \times 4 : 5 =$	$72 : 9 \times 4 =$	$35 : 5 \times 7 =$
$5 \times 8 + 9 =$	$49 : 7 \times 5 =$	$81 : 9 + 18 =$
$25 : 5 \times 8 =$	$8 \times 8 + 6 =$	$11 + 11 - 19 =$

6. Πόσο πιο μεγάλο είναι τό :

$$6 \times 9 \text{ από το } 5 \times 8$$

$$3 \times 8 \text{ από το } 4 \times 5$$

$$8 \times 9 \text{ από το } 8 \times 8$$

$$7 \times 7 \text{ από το } 5 \times 7$$

$$6 \times 8 \text{ από το } 3 \times 9$$

$$9 \times 9 \text{ από το } 7 \times 8$$

7. Πόσο πιο μεγάλο είναι τό :

$$5 \times 8 + 9 \text{ από το } 3 \times 7 + 12$$

$$6 \times 9 + 2 \text{ από το } 6 \times 8 - 7$$

$$8 \times 9 - 7 \text{ από το } 6 \times 9 + 1$$

$$48 : 6 + 13 \text{ από το } 7 \times 8 : 2$$

$$72 : 8 \times 2 \text{ από το } 3 \times 8 - 9$$

ΜΑΝΤΕΜΑΤΑ

1. Ζέρω έναν αριθμό, που άμα τον πάρω 3 φορές κι ύστερα τοῦ προσθέσω 5 γίνεται 32. Ποιός είναι;

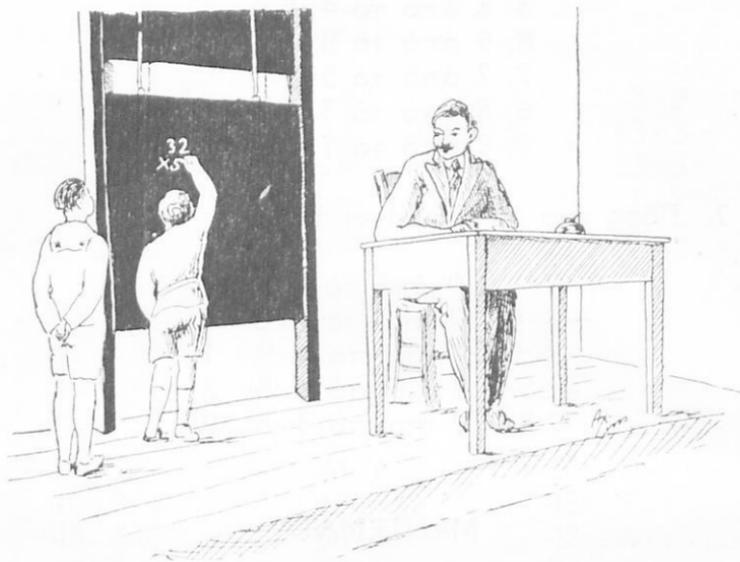
2. Ζέρω έναν άλλον αριθμό, που άμα τον μικράνω 4 φορές κι ύστερα τον πολλαπλασιάσω με το 7 γίνεται 56. Ποιός είναι;

3. Ζέρω όμως κι έναν αριθμό, που άμα το διπλασιάσω κι ύστερα τον διαιρέσω με το 5 γίνεται 18. Έσῦ τὸν ξέρεις;

4. Ποιός αριθμός είναι 6 φορές μεγαλύτερος από το 12;

5. 32 κάλτσες πόσα ζευγάρια κάνουν;

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ
ΤΩΝ ΑΡΙΘΜΩΝ 1-100.

1. Την ημέρα που άνοιξαν τὰ σχολεία, ὁ Γιαννάκης ἔδωσε ἓνα πενηντάρικο κι ἀγόρασε μιὰ σάκκα τῶν 28 δραχμῶν, μιὰ πλάκα τῶν 8 δραχμῶν καὶ ἓνα μολύβι τῶν 4 δραχμῶν. Πόσα ρέστα θὰ πάρῃ ἀπὸ τὸ πενηντάρικο;

2. Ὁ Θανασάκης, ἓνα ἄλλο παιδί τῆς Τρίτης τάξης, ἔδωσε 15 δραχμές καὶ πῆρε τὸ ἀναγνωστικό του, 12 δραχμές καὶ πῆρε μιὰ κασετίνα, 3 δραχμές καὶ πῆρε ἓνα τετράδιο Ἰχνογραφίας καὶ 5 δραχμές καὶ πῆρε ἓνα χρωματιστὸ μολύβι. Πόσα ἔδωσε γιὰ ὅλα;

3. Τὰ παιδιά τῆς Γ' τάξης στὸ σχολεῖο τῆς Πλαγιᾶς εἶναι 27 καὶ κάθονται σὲ 9 θρανία. Πόσα παιδιά κάθονται σὲ κάθε θρανίο;

4. Στην πρώτη τάξη του ίδιου σχολείου την πρώτη μέρα γράφτηκαν 17 παιδιά, τη δεύτερη γράφτηκαν 6 και την τρίτη 13. Πόσα δηλαδή ήταν όλα τα παιδιά της πρώτης τάξης;

5. Τα παιδιά αυτά κάθονται στα θρανία από 3 σε κάθε θρανίο. Πόσα θρανία πιάνουν;

6. Ο δάσκαλος της δεύτερης τάξης είναι ο κύριος Μητσος. Στην τάξη του ο κύριος Μητσος έχει 29 παιδιά. Την πρώτη μέρα λοιπόν, που άνοιξε το σχολείο, αγόρασε καραμέλλες και έδωσε από 3 σε κάθε παιδί. Πόσες καραμέλλες αγόρασε;

7. Άμα ήρθαν τα Χριστούγεννα, και οι 6 τάξεις του σχολείου μάζεψαν 98 δραχμές για να τις δώσουν στην καθαρίστρια του σχολείου:

Η Α'	τάξη μάζεψε	27	δραχμές
Η Β'	τάξη μάζεψε	18	δραχμές
Η Γ'	τάξη μάζεψε	20	δραχμές
Η Δ'	τάξη μάζεψε	13	δραχμές
Η Ε'	τάξη μάζεψε	9	δραχμές

Τα υπόλοιπα ως τις 98 δραχμές τα μάζεψε η ΣΤ' τάξη. Δηλαδή πόσα;

8. Τα παιδιά της Ε' και της ΣΤ' τάξης αποφάσισαν, τις γιορτές του Πάσχα, να κάμουν με το δάσκαλό τους, τον κύριο Πάνο, μια μεγάλη έκδρομή, που να βαστάξει 3 ημέρες. Άρχισαν λοιπόν να δίνη το καθένα 1 δραχμή την ημέρα για την έκδρομή. Τα παιδιά της Ε' τάξης ήταν 12 και της ΣΤ' 9. Άπ' αυτά όμως 7 ήταν φτωχά και δεν έδιναν τίποτα.

Να μου βρῆτε λοιπόν πόσα παιδιά έδιναν για την έκδρομή και πόσες δραχμές μάζευαν τη βδομάδα.

9. Στην έκδρομή όμως πήγαν όλα, και τὰ 21 παιδιά. Ένα διάστημα ταξίδεψαν με τὸ τραῖνο καὶ πλήρωσαν 84 δραχμές. Πόσο κατεβαίνει στὸ κάθε παιδί;

10. Ἡ έκδρομή βάστηξε 3 μέρες.

Τὴν πρώτη μέρα περπάτησαν ἀπὸ τις 8 ὡς τις 11 τὸ πρωί.

Τὴ δεύτερη μέρα περπάτησαν ἀπὸ τις 9 ὡς τις 12 τὸ πρωὶ καὶ

Τὴν τρίτη μέρα περπάτησαν ἀπὸ τις 3 ὡς τις 6 τὸ ἀπόγεμα.

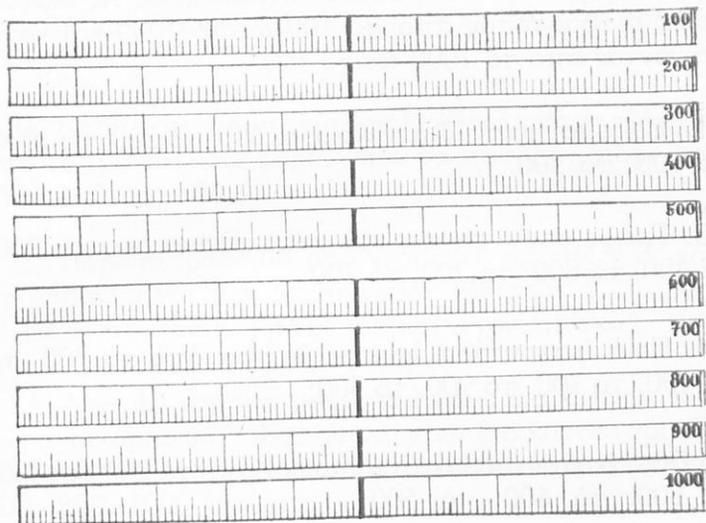
Πόσες ὥρες περπάτησαν καὶ τις 3 ἡμέρες;

11. Ὁ Θωμάς, ἓνα παιδί τῆς έκδρομῆς, ἦταν πολὺ φάγας. Ἐκτὸς ἀπὸ ὅλα τ' ἄλλα, μόλις ξυπνοῦσε τὸ πρωὶ, ἔτρωγε 15 σύκα ξερὰ καὶ 22 καρύδια. Τὸ μεσημέρι ἔτρωγε ἄλλα 13 σύκα καὶ 15 καρύδια. Τὸ βράδυ πάλι ἔτρωγε 12 σύκα καὶ 19 καρύδια.

Πόσα σύκα καὶ πόσα καρύδια ἔτρωγε τὴν ἡμέρα;

12. Κάμετε καὶ μόνοι σας τέτλια προβλήματα.

Οι ἑκατοντάδες ὡς τὰ χίλια.

100

600

200

700

300

800

400

900

500

1000

Προσέξτε :

100 σύκα εἶναι μιὰ ἑκατοντάδα (σύκα).

100 καρύδια εἶναι μιὰ ἑκατοντάδα (καρύδια).

100 δραχμές εἶναι μιὰ ἑκατοντάδα (δραχμές).

ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. Μέτρησε στὸν παραπάνω πίνακα ὅλες τὶς ἑκατοντάδες ἀνεβαίνοντας ἀπὸ τὸ 100 ὡς τὸ 1000 καὶ κατεβαίνοντας ἀπὸ τὸ 1000 ὡς τὸ 100.
2. Δεῖξε μου στὸν ἴδιο πίνακα τὸ 600, τὸ 300, τὸ 1000, τὸ 700, τὸ 500.
3. Γράψε στὸν πίνακα καὶ στὴν πλάκα σου τὸ 200, τὸ 400, τὸ 800, τὸ 300, τὸ 700.
4. Ποιὰ ἑκατοντάδα ἔρχεται ὕστερα ἀπὸ τὸ 300, τὸ 100, τὸ 700, τὸ 900, τὸ 500;
5. Ποιὰ ἑκατοντάδα εἶναι μπροστὰ ἀπὸ τὸ 200, τὸ 300, τὸ 800, τὸ 600, τὸ 500;
6. Βάλε τὶς παρακάτω ἑκατοντάδες στὴ σειρά καὶ γράψε τὶς στὸν πίνακα.

2 0 0

8 0 0

4 0 0

5 0 0

3 0 0

6 0 0

7 0 0

7. Πές πῶς τὸ κάθε δάχτυλο τῶν χεριῶν σου εἶναι μιὰ ἑκατοντάδα. Μέτρα λοιπὸν μὲ τὰ δάχτυλα τὶς ἑκατοντάδες ὥσπου νὰ φτάσης στὰ χίλια.

8. Ἀνέβα τὴ σκάλα τοῦ σχολείου. Σὲ κάθε σκαλοπάτι, πὺ θ' ἀνεβαίνης, νὰ προσθέτης 100.

9. Κατέβα τώρα τὴ σκάλα καὶ σὲ κάθε σκαλοπάτι, πὺ θὰ κατεβαίνης, νὰ ἀφαιρῆς 100. Ἀρχισε ἀπὸ τὸ 1000.

10. Βάδιζε μὲ βῆμα γυμναστικὸ καὶ μέτρα. Ἀρχισε ἀπὸ τὸ 100 καὶ κάθε φορὰ, πὺ θὰ πατᾶς τὸ πόδι σου, νὰ προσθέτης 100.

11. Πάρε πετραδάκια στὸ χέρι σου καὶ πὲς πὺς κάθε πετραδάκι εἶναι μιὰ ἑκατοντάδα. Μέτρησε 5, 3, 8, 2, 7, 10 ἑκατοντάδες. Γράψε τις καὶ στὸν πίνακα!

12. Δέσε 10 σπύρτα μαζὶ καὶ κάμε ἓνα δεκάρι. Βάζε τώρα δεκάρια μαζὶ ὡσπου νὰ γίνῃ ἓνα κατοστόρι. Πόσα δεκάρια ἔβαλες; Κάμε τώρα ἀπὸ τὰ ἑκατοστάρια 700, 800, 1000 σπύρτα.

13. Κάμε τὸ ἴδιο καὶ μὲ πετραδάκια.

Πρόσεξε : Μιὰ ἑκατοντάδα εἶναι 10 δεκάδες
ἢ 100 μονάδες.

ΠΡΟΣΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΩΝ

1. $100+100$ καρύδια είναι 200 καρύδια
 $200+100$ καρύδια είναι 300 καρύδια
 $300+100$ καρύδια είναι 400 καρύδια
 $400+100$ καρύδια είναι 500 καρύδια
 $500+100$ καρύδια είναι 600 καρύδια
 $600+100$ καρύδια είναι 700 καρύδια
 $700+100$ καρύδια είναι 800 καρύδια
 $800+100$ καρύδια είναι 900 καρύδια
 $900+100$ καρύδια είναι 1000 καρύδια

2. $1000-100$ καρύδια είναι 900 καρύδια
 $900-100$ καρύδια είναι 800 καρύδια
 $800-100$ καρύδια είναι 700 καρύδια
 $700-100$ καρύδια είναι 600 καρύδια
 $600-100$ καρύδια είναι 500 καρύδια
 $500-100$ καρύδια είναι 400 καρύδια
 $400-100$ καρύδια είναι 300 καρύδια
 $300-100$ καρύδια είναι 200 καρύδια
 $200-100$ καρύδια είναι 100 καρύδια
 $100-100$ καρύδια είναι 0 καρύδια

3.

A'	300	500	700	400	600	800
B'	200	400	900	500	700	300
Γ'	400	200	600	700	800	400

Προσθέστε στον καθένα από τους αριθμούς της πρώτης σειράς του παραπάνω πίνακα 2 εκατοντάδες.

Αφαιρέστε από τον καθένα αριθμό της δεύτερης σειράς μια εκατοντάδα.

Προσθέστε στον καθένα αριθμό της τρίτης σειράς τόσες εκατοντάδες όσες χρειάζονται για να γίνει 1000.

4. Πόσο πιό μεγάλο είναι :

τὸ 600 ἀπὸ τὸ 400

τὸ 900 ἀπὸ τὸ 500

τὸ 300 ἀπὸ τὸ 100

τὸ 500 ἀπὸ τὸ 300

τὸ 700 ἀπὸ τὸ 400

τὸ 800 ἀπὸ τὸ 700

5. Πόσα πρέπει νὰ προσθέσω :

στὸ 200 γιὰ νὰ γίνῃ 600

στὸ 300 γιὰ νὰ γίνῃ 500

στὸ 100 γιὰ νὰ γίνῃ 1000

στὸ 400 γιὰ νὰ γίνῃ 700

στὸ 600 γιὰ νὰ γίνῃ 800

στὸ 100 γιὰ νὰ γίνῃ 400

6. Πόσα πρέπει νὰ ἀφαιρέσω :

ἀπὸ τὸ 300 γιὰ νὰ γίνῃ 100

ἀπὸ τὸ 600 γιὰ νὰ γίνῃ 200

ἀπὸ τὸ 500 γιὰ νὰ γίνῃ 300

ἀπὸ τὸ 800 γιὰ νὰ γίνῃ 700

ἀπὸ τὸ 900 γιὰ νὰ γίνῃ 200

ἀπὸ τὸ 700 γιὰ νὰ γίνῃ 100

7.

1

10

100

1000

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

$$1. \quad \begin{aligned} 200+300 &= \\ 400+100 &= \\ 600+200 &= \\ 100+500 &= \\ 300+300 &= \end{aligned}$$

$$2. \quad \begin{aligned} 900-600 &= \\ 600-300 &= \\ 400-200 &= \\ 1000-800 &= \\ 500-100 &= \end{aligned}$$

$$3. \quad \begin{aligned} 300+400 &= \\ 200+200 &= \\ 500+300 &= \\ 900+100 &= \\ 700+100 &= \end{aligned}$$

$$4. \quad \begin{aligned} 400-100 &= \\ 600-500 &= \\ 700-300 &= \\ 300-300 &= \\ 200-100 &= \end{aligned}$$

$$5. \quad \begin{aligned} 200+400-100 &= \\ 500-400+300 &= \\ 400+600-700 &= \\ 100+100-200 &= \\ 300+500-400 &= \end{aligned}$$

Πρόσεξε :

Μιά χιλιάδα είναι 10 εκατοντάδες
 ή 100 δεκάδες
 ή 1000 μονάδες

ΤΑ ΧΑΡΤΟΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

Τὸ κατοστάρικο. Τὸ πεντακοσάρικο. Τὸ χιλιάρικο.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. Ζωγράφισε στο τετράδιο της 'Ιχνογραφίας ένα χιλιάριο, ένα πεντακοσάριο και ένα κατοστάρικο.

2. Κόψε από μιὰ κόλλα κομμάτια χαρτί και πές πώς είναι κατοστάρικα. Ύστερα κόψε μερικά μεγαλύτερα κομμάτια και πές πώς είναι πεντακοσάρικα. Κόψε κι ένα μεγάλο κομμάτι και πές πώς είναι χιλιάριο.

Δώσε τὸ χιλιάριο και πάρε πεντακοσάρικα.

Δώσε ἕνα πεντακοσάρικο και πάρε κατοστάρικα.

Δώσε τὸ χιλιάριο και πάρε κατοστάρικα.

Δώσε 10 κατοστάρικα και πάρε πεντακοσάρικα.

3. Πόσες δραχμές είναι :

1 πεντακοσάρικο και 3 κατοστάρικα.

2 κατοστάρικα και 1 πεντακοσάρικο.

2 πεντακοσάρικα

1 κατοστάρικο και 1 πεντακοσάρικο

1 χιλιάριο

3 κατοστάρικα και 4 κατοστάρικα.

Πρόσεξε :	1 χιλιάριο	είναι 1000 δραχμές
	1 πεντακοσάρικο	» 500 »
	1 κατοστάρικο	» 100 »

4. Τί ἤθελες καλύτερα νὰ εἶχες ;

2 πεντακοσάρικα ἢ 8 κατοστάρικα;

1 πεντακοσάρικο ἢ 4 κατοστάρικα;

1 χιλιάριο ἢ 2 πεντακοσάρικα;

1 χιλιάριο ἢ 10 κατοστάρικα;

5. Διάλογος :

Νά 10 κατοστάρικα καί δός μου 2 πεντακοσάρικα!

—Ορίστε, πάρτα!

—Νά κι άλλα 8 κατοστάρικα καί δός μου 1 χιλιάρικο!

—Καλά, περίμενε!

Κατοστάρια

1 κουτί πενάκια	ἔχει 100 πενάκια
1 κουτί κιμωλίες	ἔχει 100 κιμωλίες
1 κουτί γομαλάστιχες	ἔχει 100 γομαλάστιχες
1 φύλλο γραμματόσημα	ἔχει 100 γραμματόσημα
1 φύλλο χαρτόσημα	ἔχει 100 χαρτόσημα

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Ὁ πατέρας μετρᾷ χαρτονομίσματα.

1. Πόσα πεντακοσάρικα καί πόσα κατοστάρικα θά βάλῃ γιὰ νά γίνουν 800 δραχμές;

2. Πόσα κατοστάρικα για να γίνουν 600, 700, 900 δραχμές.

3. Πόσα πρέπει να βγάλει από το χιλιάρικο για να γίνουν 300 δραχμές.

4. Πόσα πρέπει να προσθέσει

στις 200 δραχμές για να γίνουν 600
 στις 400 δραχμές για να γίνουν 700
 στις 300 δραχμές για να γίνουν 500
 στις 500 δραχμές για να γίνουν 800
 στις 700 δραχμές για να γίνουν 900

5. Πόσα πρέπει να αφαιρέσει

από τις 800 για να γίνουν 400
 από τις 700 για να γίνουν 200
 από τις 400 για να γίνουν 100
 από τις 300 για να γίνουν 200
 από τις 1000 για να γίνουν 500

6. Ο πατέρας έχει 1000 δραχμές σε κατοστάρικα. Τis μετρά δύο—δύο κατοστάρικα. Μέτρα μαζί του! Τis μετρά τρία—τρία κατοστάρικα. Μέτρα μαζί του!

7. Την πρωτομηνιά ο πατέρας άλλαξε 1 χιλιάρικο και πήρε 1 πεντακοσάρικο και τα άλλα κατοστάρικα. Δηλαδή πόσα;

8. Ο πατέρας είχε στην τσέπη του 1 πεντακοσάρικο και 2 κατοστάρικα. Από αυτά έδωσε 100 δραχμές στο γιό του το Νίκο για να αγοράσει τα βιβλία του. Έδωσε και 200 δραχμές της γυναίκας του για να αγοράσει ένα φόρεμα της κόρης του της Αννούλας. Πόσα έχει ακόμα ο πατέρας;

9. Τὴν πρωτοχρονιά, ὁ πατέρας χάλασε 1 χιλιάριο καὶ ἔδωσε ἀίθρασιλιάτικα

100 δραχμὲς στὸ Νίκο

100 δραχμὲς στὴν Ἀννούλα

200 δραχμὲς στὴ γυναίκα του καὶ

100 δραχμὲς εἴτε πῶς θὰ τὶς ξοδέψῃ ἐκεῖνος γιὰ τὴν καλὴ χρονιά.

Πόσα τοῦ ἔμειναν ἀπὸ τὸ χιλιάριο;

10. Τὴν πρωτομηνιά ὁ πατέρας ἔδωσε στὸ μεγάλο του γιό, τὸν Πάνο, 1 πεντακοσάριο γιὰ νὰ πᾶη νὰ πλερώσῃ τὸ φούρναρη καὶ τὸ γαλατά. Ἐκεῖνος τοῦ ἔφερε ρέστα 200 δραχμὲς. Πόσα πλέρωσε;

11. Κάμετε κι ἐσεῖς μόνοι σας τέτια προβλήματα.

ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΟΛΟ ΜΕ ΤΟ 50

α) Ἀνεβαίνοντας :

$$50+50=100$$

$$100+50=150$$

$$150+50=200$$

$$200+50=250$$

$$250+50=300$$

$$300+50=350$$

$$350+50=400$$

$$400+50=450$$

$$450+50=500$$

$$500+50=550$$

$$550+50=600$$

$$600+50=650$$

$$650+50=700$$

$$700+50=750$$

$$750+50=800$$

$$800+50=850$$

$$850+50=900$$

$$900+50=950$$

$$950+50=1000$$

β) Κατεβαίνοντας :

1000-50=950	500-50=450
950-50=900	450-50=400
900-50=850	400-50=350
850-50=800	350-50=300
800-50=750	300-50=250
750-50=700	250-50=200
700-50=650	200-50=150
650-50=600	150-50=100
600-50=550	100-50= 50
550-50=500	50-50= 0

ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. Πάρε τὸ μέτρο στὸ χέρι καὶ μέτρησε στὸ δρόμο τοῦ σχολείου μιὰ ἀπόσταση 50 μέτρα. Ὑστερα ὑπολόγισε μὲ τὸ μάτι πόση ἀπόσταση θὰ ἔπιαναν 150, 200, 250 μέτρα.
2. Περπάτησε 50 βήματα. Ὑστερα ὑπολόγισε μὲ τὸ μάτι πόση ἀπόσταση θάπαιρνες ἂν περπατοῦσες 100, 150, 350, 550 βήματα.
3. Ὀνόμασέ μου ἀποστάσεις 50, 150, 250 μέτρων.
4. Πόσα μέτρα λές νὰ εἶναι ὁ δρόμος τοῦ σχολείου, τὸ μάκρος τῆς πλατείας τοῦ χωριοῦ, τῆς αὐλῆς τοῦ σχολείου;
5. Πόσα μέτρα λές νὰ εἶναι ἀπὸ τὸ σχολεῖο σου ὡς τὴν πλατεία. Ἀπὸ τὸ σχολεῖο ὡς τὴν ἐκκλησία. Ἀπὸ τὸ σχολεῖο ὡς τὸ σπίτι σου;
6. Βάδιζε βῆμα γυμναστικό. Κάθε φορὰ πού θὰ πατᾶς τὸ πόδι σου, πρόσθετε 50. Βάδιζε ἔτσι ὥσπου νὰ μετρήσης 650, 750, 1000 μέτρα.

7. Ἀνέβα τὴ σκάλα τοῦ σχολείου. Σὲ κάθε σκαλοπάτι, ποὺ θ' ἀνεβαίνης, πρόσθετε 50. Μέτρησε ἔτσι ὡς τὰ 450, 750, 900, 1000.

8. Κατέβα τώρα τὴ σκάλα. Σὲ κάθε σκαλοπάτι, ποὺ θὰ κατεβαίνης, νὰ ἀφαιρῆς 50. Ἄρχισε ἀπὸ τὸ 750, τὸ 850, τὸ 900, τὸ 550.

9. Ἀπὸ τὸ σχολεῖο σου καὶ ὡς ποῦ λές νὰ εἶναι 150, 250, 300, 450 μέτρα;

10. Πόσες δραχμὲς εἶναι :

$$150 + 150 =$$

$$300 + 50 =$$

$$400 + 250 =$$

$$500 + 350 =$$

11. Μέτρησε γλήγορα-γλήγορα :

$$300 + 50 - 50 =$$

$$200 - 50 - 50 =$$

$$900 + 50 - 50$$

$$100 - 50 - 50$$

12. Πόσο πιὸ μεγάλο εἶναι :

$$\text{τὸ 950 ἀπὸ τὸ 700}$$

$$\text{τὸ 750 ἀπὸ τὸ 550}$$

$$\text{τὸ 300 ἀπὸ τὸ 150}$$

$$\text{τὸ 550 ἀπὸ τὸ 350}$$

$$\text{τὸ 100 ἀπὸ τὸ 50}$$

13. Πόσο πιὸ μικρὸ εἶναι :

$$\text{τὸ 150 ἀπὸ τὸ 450}$$

$$\text{τὸ 350 ἀπὸ τὸ 700}$$

$$\text{τὸ 50 ἀπὸ τὸ 250}$$

$$\text{τὸ 200 ἀπὸ τὸ 450}$$

$$\text{τὸ 850 ἀπὸ τὸ 950}$$

14. Μέτρησε πενήντα-πενήντα ὡς τὰ 1000.

Οι άριθμοί 100 ως 200.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. Πάρε τὸ μέτρο στὸ χέρι καὶ μέτρησε στὸ θρανίο ἢ στὸ πάτωμα μιὰ ἀπόσταση 130, 160, 190, 200 πόντους.
2. Βάδιζε στὸ δρόμο τοῦ σχολείου βῆμα γυμναστικό καὶ μέτρα τὰ βήματα. Βάδισε 120, 140, 150, 180 βήματα.
3. Ὀνόμασέ μου πράματα, ποὺ νὰ ἔχουν μάκρος 150, 170, 200 πόντους.
4. Πόσο μάκρος λές νὰ ἔχουν τὸ τραπέζι τῆς τάξης σου, ὁ πίνακας τῆς τάξης, τὸ παράθυρο;
5. Ὀνόμασέ μου ἀποστάσεις, ποὺ νὰ εἶναι 120, 130, 175, 180, 200 βήματα δικά σου.
6. Πάρε τὸ μέτρο καὶ μέτρησε στὸ δρόμο τοῦ σχολείου 10 μέτρα. Ὑστερα ὑπολόγισε μὲ τὸ μάτι πόση ἀπόσταση θὰ ἦταν τὰ 100, 130, 140, 190, 200 μέτρα.
7. Ὀνόμασέ μου ἀποστάσεις, ποὺ νὰ εἶναι ἀπάνω-κάτω 100, 130, 150, 180, 200 μέτρα.
8. Ἄρχισε μὲ τὸ γείτονά σου νὰ βαδίζετε βῆμα γυμναστικό.

Ἐσύ νὰ βαδίσης	Ὁ γείτονάς σου
120	110 βήματα
130	150 »
110	120 »
150	140 »
200	180 »
9. Μάζεψε πετραδάκια καὶ μέτρησε ἕνα-ἕνα ὥσπου νὰ γίνουν 150.

10. Μέτρα ύστερα τὰ πετραδάκια δέκα—δέκα ὄσπου νὰ γίνουν 200.

11. Πάρε δεκάρια ἀπὸ σπύρτα ἢ ξυλάκια καὶ μέτρα ὄσπου νὰ γίνουν 160, 180, 200.

12. Μέτρησε 100 φασόλια καὶ κάμε τὰ σωρό. Μέτρησε πτιὸ πέρα ἄλλα 200 φασόλια καὶ κάμε τα κι αὐτὰ σωρό.

13. Μέτρα ἀνεβαίνοντας δέκα—δέκα ὄσπου νὰ φτάσης στὰ 200. Ὑστερα μέτρα κατεβαίνοντας ἀπὸ τὰ 200 δέκα-δέκα ὄσπου νὰ φτάσης στὸ 0.

14. Μέτρα ἀνεβαίνοντας καὶ κατεβαίνοντας μὲ τὸ 5 πρῶτα ἀπὸ τὰ 100 ὡς τὰ 200 καὶ ὕστερα ἀπὸ τὰ 200 ὡς τὰ 100.

15. Πόσα μῆλα, πόσα καρύδια, πόσα πορτοκάλια λές νὰ χωρῆ ἓνα καλάθι;

16. Γράψε μὲ ψηφία στὴν πλάκα σου αὐτοὺς τοὺς ἀριθμούς:

ἑκατὸν εἴκοσι
ἑκατὸν πενήντα
ἑκατὸν ἐξήντα πέντε
ἑκατὸν τριάντα πέντε
διακόσια
ἑκατὸν δέκα πέντε.

Πρόσεξε :

1 μέτρο	ἔχει	100	πόντους
2 μέτρα	ἔχουν	200	»
1 δραχμὴ	ἔχει	100	λεπτά
2 δραχμὲς	ἔχουν	200	»
1 κατοστάρικο	ἔχει	100	δραχμὲς
2 κατοστάρικα	ἔχουν	200	»

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Πόσα λεπτά είναι :

- 1 δραχμή;
- 1 δραχμή και 50 λεπτά;
- 1 δραχμή και 35 λεπτά;
- 1 δραχμή και 85 λεπτά;
- 2 δραχμές;

2. Πόσες δραχμές είναι :

- 1 κατοστάρικο;
- 1 κατοστάρικο και 1 πενηντάρικο;
- 1 κατοστάρικο και 3 δεκάρικα;
- 1 κατοστάρικο, 2 δεκάρικα και 1 τάλληρο;
- 1 κατοστάρικο, 1 πενηντάρικο και 1 δεκάρικο;
- 2 κατοστάρικα;

3. Πόσα κατοστάρικα και πόσα πενηντάρικα, ή δεκάρικα, ή τάλληρα είναι οι :

- 160 δραχμές;
- 175 »
- 155 »
- 180 »
- 140 »
- 135 »

4. Πόσοι πόντοι είναι :

- 1 μέτρο;
- 1 μέτρο και 30 πόντοι;
- 1 μέτρο και 45 πόντοι;
- 1 μέτρο και 85 πόντοι;
- 1 μέτρο και 50 πόντοι;
- 2 μέτρα;

5. Πόσες δραχμές θα πάρης άμα δώσης :

- 1 κατοστάρικο και 1 κοσάρικο;
 1 κατοστάρικο, 1 πενηντάρικο και 1 τάλληρο;
 2 πενηντάρικα και 3 τάλληρα;
 2 πενηντάρικα, 1 δεκάρικο και 1 τάλληρο;
 1 κατοστάρικο και 3 τάλληρα;
 2 κατοστάρικα;

6. Διάλογος :

Νά 15 δεκάρικα και δός μου 3 πενηντάρικα.

—Ορίστε, πάρτα.

—Νά ακόμα 26 τάλληρα και δός μου 15 δεκάρικα.

—Καλέ, τί λές;

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1.	$100+10=$	2.	$200-10=$	3.	$130+10=$		
	$110+10=$		$190-10=$		$170-10=$		
	$120+10=$		$180-10=$		$180-10=$		
	$130+10=$		$170-10=$		$110+10=$		
	$140+10=$		$160-10=$		$160-10=$		
	$150+10=$		$150-10=$		$140+10=$		
	$160+10=$		$140-10=$		$190+10=$		
	$170+10=$		$130-10=$		$150-10=$		
	$180+10=$		$120-10=$		$100+10=$		
	$190+10=$		$110-10=$		$110+10=$		
4.	$100+5=$	5.	$150+5=$	6.	$200-5=$	7.	$150-5=$
	$105+5=$		$155+5=$		$195-5=$		$145-5=$
	$110+5=$		$160+5=$		$190-5=$		$140-5=$
	$115+5=$		$165+5=$		$185-5=$		$135-5=$
	$120+5=$		$170+5=$		$180-5=$		$130-5=$
	$125+5=$		$175+5=$		$175-5=$		$125-5=$
	$130+5=$		$180+5=$		$170-5=$		$120-5=$
	$135+5=$		$185+5=$		$165-5=$		$115-5=$
	$140+5=$		$190+5=$		$160-5=$		$110-5=$
	$145+5=$		$195+5=$		$155-5=$		$105-5=$

8.	$150+5=$	$175-5=$
	$135-5=$	$170+5=$
	$190-5=$	$115+5=$
	$165+5=$	$125-5=$
	$140+5=$	$195-5=$
9.	$130+10-20=$	$150+10-5$
	$150+5+5=$	$170+5-5$
	$120-10+5=$	$165-5-5$
	$135+5-5=$	$130+10-5$
	$170+10-5=$	$120+10-10$

ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ ΑΠΟ ΤΟ 100 ώς τὸ 200

100	111	121	131	141
101	112	122	132	142
102	113	123	133	143
103	114	124	134	144
104	115	125	135	145
105	116	126	136	146
106	117	127	137	147
107	118	128	138	148
108	119	129	139	149
109	120	130	140	150
110				
151	161	171	181	191
152	162	172	182	192
153	163	173	183	193
154	164	174	184	194
155	165	175	185	195
156	166	176	186	196
157	167	177	187	197
158	168	178	188	198
159	169	179	189	199
160	170	180	190	200

Γράψε με ψηφία αυτούς τούς αριθμούς :

ἑκατὸν σαράντα ἕξι
 ἑκατὸν πενήντα πέντε
 ἑκατὸν ὀγδόντα ἕνα
 ἑκατὸν ὀχτῶ
 ἑκατὸν δώδεκα
 ἑκατὸν εἴκοσι ἕνα
 ἑκατὸν τριάντα τρία.

ΟΙ ΜΟΝΑΔΕΣ ΟΙ ΔΕΚΑΔΕΣ ΚΑΙ ΟΙ
ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΕΣ

Πρόσεξε :

Τὰ μονόδραχμα εἶναι οἱ μονάδες
 Τὰ δεκάρικα εἶναι δεκάδες
 Τὰ κατοστάρικα εἶναι οἱ ἑκατοντάδες

1. Πόσες ἑκατοντάδες καὶ πόσες δεκάδες εἶναι:

1 κατοστάρικο καὶ 1 δεκάρικο;
 1 κατοστάρικο καὶ 6 δεκάρικα;
 1 κατοστάρικο καὶ 9 δεκάρικα;
 1 κατοστάρικο καὶ 10 δεκάρικα;

2. Πόσες ἑκατοντάδες, πόσες δεκάδες καὶ πόσες μονάδες εἶναι :

1 κατοστάρικο, 2 δεκάρικα καὶ 6 μονόδραχμα;
 1 κατοστάρικο, 0 δεκάρικο καὶ 9 μονόδραχμα;
 1 κατοστάρικο, 9 δεκάρικα καὶ 1 μονόδραχμο;
 1 κατοστάρικο, 1 δεκάρικο καὶ 1 μονόδραχμο;
 1 κατοστάρικο, 9 δεκάρικα καὶ 9 μονόδραχμα;

3. 176 δραχμές είναι : 1 εκατοντάδα
7 δεκάδες
και 6 μονάδες

4. Ἀνάλυσε κι ἐσύ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο:

122 δραχμές
144 δραχμές
162 δραχμές
199 δραχμές
104 δραχμές
108 δραχμές
111 δραχμές
122 δραχμές

Πρόσεξε :

Σὲ κάθε ἀριθμὸ, τὸ πρῶτο ψηφίο ἀπὸ τὰ δεξιά εἶναι οἱ μονάδες, τὸ δεύτερο εἶναι οἱ δεκάδες καὶ τὸ τρίτο οἱ εκατοντάδες.

5. Πές μου τὶς μονάδες, τὶς δεκάδες καὶ τὶς ἑκατοντάδες αὐτῶν τῶν ἀριθμῶν :

133	163
198	136
167	188
154	199

Ἐκατοντάδες	Δεκάδες	Μονάδες

6. Κάμε κι ἐσύ στὴν πλάκα σου, ἢ στὸ τετράδιό σου, τὸ παραπάνω σχῆμα καὶ γράψε τοὺς παρακάτω ἀριθμούς, τὸν κάθε ἀριθμὸ στὴν ἀνάλογοι στήλη. Ὅπου δὲν ἔχει δεκάδες ἢ μονάδες, θὰ γράφης 0:

122	148
133	191
109	101
102	111
157	146

ΣΕΙΡΕΣ

1. $5+5$ ὡς τὸ 165	2. $200-5$ ὡς τὸ 135
$10+10$ ὡς τὸ 190	$190-10$ ὡς τὸ 100
$20+20$ ὡς τὸ 200	$180-20$ ὡς τὸ 20
$25+25$ ὡς τὸ 175	$200-25$ ὡς τὸ 25
$30+30$ ὡς τὸ 180	$150-30$ ὡς τὸ 60
$40+40$ ὡς τὸ 200	$200-40$ ὡς τὸ 80
$50+50$ ὡς τὸ 200	$150-50$ ὡς τὸ 0

1. $149+8=$	2. $158+5=$	3. $131-7=$	4. $111-3=$
$126+6=$	$176+7=$	$142-8=$	$133-5=$
$135+9=$	$185+9=$	$163-4=$	$152-7=$
$158+3=$	$179+4=$	$152-9=$	$196-9=$
$192+9=$	$138+4=$	$196-8=$	$142-3=$

5. $137-4+9=$
 $142+9-8=$
 $166-7+7=$
 $141-3-8=$
 $128+4-6=$

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

Ύψόμετρο μερικῶν πόλεων τῆς Ἑλλάδας

Βρίσκονται ψηλότερα ἀπὸ τὴ θάλασσα					
Ἡ Ἀθήνα	80	μέτρα	»	»	»
Τὸ Ἀγρίνιο	80	»	»	»	»
Ἡ Βέροια	100	»	»	»	»
Τὸ Διδυμότειχο	60	»	»	»	»
Ἡ Δράμα	110	»	»	»	»
Ἡ Καρδίτσα	110	»	»	»	»
Τὰ Γιαννιτσά	50	»	»	»	»
Ἡ Κομοτινὴ	60	»	»	»	»
Ἡ Λαμία	100	»	»	»	»
Ἡ Λάρισα	65	»	»	»	»
Ἡ Ξάνθη	104	»	»	»	»
Ὁ Πύργος	150	»	»	»	»
Οἱ Σέρρες	70	»	»	»	»
Τὰ Τρίκαλα	112	»	»	»	»
Τὸ Σουφλὶ	55	»	»	»	»
Τὰ Μέγαρα	30	»	»	»	»
Ἡ Ἄρτα	20	»	»	»	»

ΜΑΝΤΕΜΑΤΑ καὶ ΠΑΡΑΞΕΝΑ

1. Ποιὸς εἶναι ὁ ἀριθμὸς ἐκεῖνος, ποὺ ἅμα τοῦ ἀφαιρέσω 35 γίνεται 120;
2. Ζέρω ἓναν ἀριθμὸ ποὺ ἅμα τοῦ προσθέσω 50 καὶ ὕστερα τοῦ ἀφαιρέσω 30 γίνεται τὸ μισὸ τοῦ 160. Ποιὸς εἶναι;
3. Ποιὸς ἀριθμὸς εἶναι 3 φορές μεγαλύτερος ἀπὸ τὸ 1)⁴ τοῦ 200;
4. Ζέρω ἓναν ἀριθμὸ, ποὺ ἅμα τοῦ προσθέσω 20 γί-

νεται 135 και άμα τοϋ άφαιρέσω 30 γίνεται 85. Έσϋ τόν ξέρεϊς;

5. Άμα βάλωμε μαζί 5 σωρούς χώμα και άλλους 3 σωρούς, πόσοι σωροί θά γίνουν;

6. Ή Λιλίκα λέει: «Έχω 4 άδερφούς. Ο καθένας έχει μιá άδερφή. Πόσα παιδιá λοιπόν είμαστε στο σπίτι;»

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΑΡΙΘΜΟΥΣ 1-200

Α' Πρόσθεση και Άφáιρηση

1. Μπαίνω στα καταστήματα Λαμπροπούλου και αγοράζω 1 ζευγάρι παντοϋφλες άντρικέσ και 1 ζευγάρι γάντια πάνινα. Πόσες δραχμέσ θά πλερώσω;

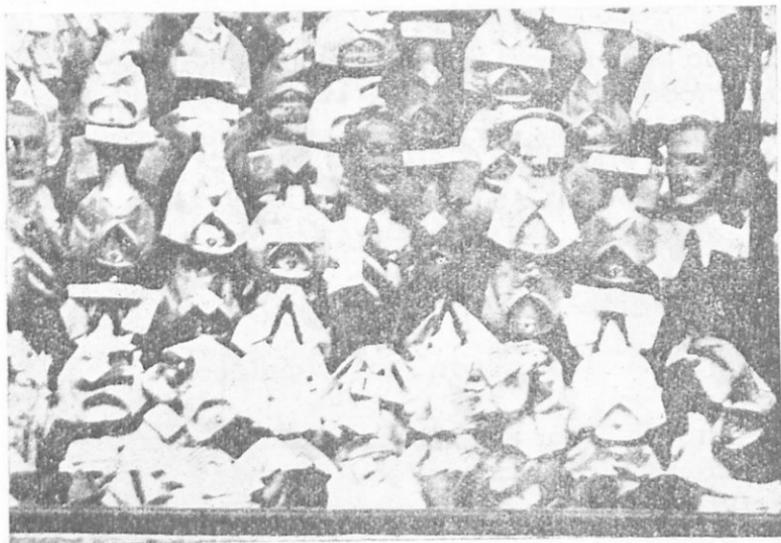
2. Άγοράζω 1 πουκάμισο κρεπντεσίν και 1 ζευγάρι κάλτσες φιλντεκώσ. Τί θά πλερώσω;

Τιμές καταστημάτων Λαμπροπούλου, Άθήνα.

	Δραχμέσ
Πουκάμισα ποπλίνας τó ένα	150
Πουκάμισα τσίτινα »	70
Πουκάμισα κρεπντεσίν »	110
Κάλτσες ντόπιες. Τó ζευγάρι	6
Κάλτσες φιλντεκώσ »	35
Παντοϋφλες άντρικέσ »	85
Παντοϋφλες γυναικειέσ »	95
Λαιμοδέτες μεταξωτοί. Ή ένασ	55
Λαιμοδέτες πολυτελείασ »	110
Γάντια πάνινα. Τó ζευγάρι	30
Γάντια πέσινα »	125
Φανέλλεσ άθλητικέσ. Ή μία	45
Μαντήλια άσπρα. Τó ένα	9
Μαντήλια χρωματιστά. Τó ένα	18

Άριθμητικά Πρόβλήματα Γ' Δημοτικοϋ.-Μ. Παταμαύρου

3

3. Ἀγόρασα ἀπὸ τοῦ Λαμπροπούλου 1 λαιμοδέτη μεταξωτό, 1 λαιμοδέτη πολυτελείας καὶ 1 μαντήλι χρωματιστό. Γιὰ νὰ πλερώσω ἔδωσα 2 κατοστάρικα. Πόσα ρέστα θὰ πάρω πίσω;

4. Ἀγόρασα 1 ζευγάρι γάντια πέτσινα καὶ μιὰ βούρτσα γιὰ τὰ ροῦχα. Ὁ ὑπάλληλος μούβγαλε ἕνα λογαριασμό ἀπὸ 170 δραχμές. Πόσο κοστίζει ἡ βούρτσα;

5. Θέλω ν'ἀγοράσω 1 ζευγάρι παντοῦφλες ἀντρικές καὶ 1 πουκάμισο κρεπντεσίν. Ἀπάνω μου βαστῶ 172 δραχμές. Μοῦ φτάνουν τὰ χρήματα αὐτά; Κι ἂν δὲ μοῦ φτάνουν, πόσα μοῦ λείπουνται;

6. Στέκομαι μπροστὰ στὴ βιτρίνα τοῦ Λαμπροπούλου καὶ διαβάζω τὶς παραπάνω τιμές. Μέσα στὴν τσέπη μου ἔχω 182 δραχμές. Κάθομαι τώρα καὶ σκέφτομαι τί μπορῶ ν'ἀγοράσω μ'αὐτὰ τὰ χρήματα;

Πέστε μου κι ἐσεῖς.

7. Ἐνας φίλος μου, ποῦ μένει σ'ἕνα χτήμα στὴν ἐσοχή, μούστειλε 2 κατοστάρικα καὶ μοῦ παράγγειλε νὰ

τοῦ ἀγοράσω ἀπὸ τοῦ Λαμπρόπουλου 2 ζευγάρια κάλτσες ντόπιες, 1 λαιμοδέτη μεταξωτὸ καὶ 1 πουκάμισο κρεπντεσίιν.

Λογαριάστε νὰ βρῆτε, θὰ φτάσουν τὰ χρήματα, ἢ θὰ περισσέψουν καὶ πόσα;

8. Σ'έναν ἄλλο φίλο μου, πού μένει κι αὐτὸς στὴν ἐξοχή, ἔστειλα δῶρο 1 ζευγάρι παντοῦφλες ἀντρικές, 2 μαντίλια χρωματιστὰ καὶ 1 ζευγάρι κάλτσες φιλντεκῶς.

Πόσο μοῦ κόστισαν ὅλα;

9. Μιὰ χοντρή κυρία μπῆκε στοῦ Λαμπρόπουλου γιὰ νὰ ψωνίση γιὰ τὰ παιδιὰ της. Πῆρε 2 ζευγάρια γάντια πάνινα, 2 ζευγάρια κάλτσες ντόπιες, 2 μαντίλια ἄσπρα καὶ μιὰ φανέλλα ἀθλητική. Γιὰ νὰ πλερώση ἔδωσε 1 κατοστάρικο καὶ 1 πενηντάρικο. Λογαριάστε νὰ βρῆτε τί ρέστα θὰ πάρη.

10. Κάμετε καὶ μόνοι σας τέτια προβλήματα.

Β'. Πολλαπλασιασμὸς καὶ Διαίρεση.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. Περπάτησε μιὰ ἀπόσταση 160 βήματα. Ὑστερα χώρισε τὴν ἀπόσταση αὐτὴ σὲ διαστήματα 8 βήματα τὸ καθένα, νὰ δοῦμε πόσα τέτια διαστήματα εἶναι τὰ 160 βήματα.

2. Χώρισε τὴν ἴδια ἀπόσταση σὲ διαστήματα 10 βήματα τὸ καθένα. Πόσα ἔγιναν;

3. Πάρε πετραδάκια στὸ χέρι σου. Πές πῶς εἶναι κοσάρικα.

Πόσα κοσάρικα θὰ βάλης γιὰ νὰ κάμης 140, 180, 120, 200 δραχμές.

4. Ἄν τὰ πετραδάκια εἶναι δεκάρικα, πόσα θὰ βάλης γιὰ νὰ κάμης 90, 110, 160, 190 δραχμές;

5. Πάρε τώρα φασόλια, στὸ χέρι σου καὶ πές πῶς εἶναι τάλληρα ἢ δίδραχμα.

Πές μου λοιπόν πόσα τάλληρα θά βάλης για νά κάμης 105, 115 δραχμές;

Πόσα δίδραχμα θά βάλης για νά κάμης 80, 120, 140 δραχμές;

6. Κόψε χαρτάκια καί γράψε άπάνω σέ μερικά «100 δραχμές», σέ άλλα «50 δραχμές», σέ άλλα «10 δραχμές», σέ άλλα «5 δραχμές» καί σέ άλλα «2 δραχμές».

Δ ὄ σ ε τ ὴ ρ α

1 κατοστάρικο	καί	πάρε	τάλληρα
2 πενηντάρικα	»	»	δίδραχμα
3 »	»	»	δεκάρικα
2 κατοστάρικα	»	»	πενηντάρικα

7. Πόσα λοιπόν

δεκάρικα χωροῦν σέ 1 κατοστάρικο;

» » » 2 κατοστάρικα;

τάλληρα » » 1 »

δίδραχμα » » 1 πενηντάρικο;

πενηντάρικα » » 2 κατοστάρικα;

8. Τί λές, πόσα ποτήρια νερό χωροῦν σ'ένα κουβά, σ'ένα τενεκέ τοῦ πετρελαίου;

9. Μέ ένα βαρέλι νερό πόσους κουβάδες μποροῦμε νά γεμίσωμε;

10. Μέ μιὰ στάμνα νερό πόσα ποτήρια μποροῦμε νά γεμίσωμε;

11. Πές κι ἐσύ στό διπλανό σου τέτιες ἐργασίες.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Α'. Πολλαπλασιασμοῦ.

$$2 \times 50 = ; \quad 2 \times 55 = ; \quad 2 \times 60 = ; \quad 2 \times 65 = ;$$

$$4 \times 25 = ; \quad 5 \times 22 = ; \quad 3 \times 40 = ; \quad 5 \times 26 = ;$$

$$5 \times 20 = ; \quad 4 \times 30 = ;$$

$$5 \times 24 = ;$$

$$6 \times 20 = ;$$

$$8 \times 15 = ;$$

$$2 \times 70 = ; \quad 2 \times 75 = ; \quad 2 \times 80 = ; \quad 2 \times 85 = ;$$

$$4 \times 35 = ; \quad 3 \times 50 = ; \quad 4 \times 40 = ;$$

$$5 \times 30 = ; \quad 8 \times 20 = ;$$

$$2 \times 90 = ; \quad 2 \times 95 = ; \quad 2 \times 100 = ;$$

$$3 \times 60 = ; \quad 4 \times 50 = ;$$

$$4 \times 45 = ; \quad 5 \times 40 = ;$$

$$5 \times 26 = ; \quad 8 \times 25 = ;$$

Κάμε τις παρακάτω πράξεις :

$$2 \times 80 = \quad 6 \times 20 = \quad 2 \times 70 = \quad 6 \times 30 =$$

$$3 \times 50 = \quad 3 \times 60 = \quad 3 \times 40 = \quad 2 \times 60 =$$

$$4 \times 30 = \quad 7 \times 20 = \quad 5 \times 40 = \quad 3 \times 40 =$$

$$5 \times 30 = \quad 9 \times 20 = \quad 2 \times 90 = \quad 5 \times 30 =$$

Βρες πόσο είναι :

$$5 \times 35 = \quad 3 \times 45 = \quad 5 \times 35 =$$

$$6 \times 25 = \quad 7 \times 15 = \quad 7 \times 15 =$$

$$4 \times 50 = \quad 8 \times 20 = \quad 6 \times 20 =$$

$$3 \times 60 = \quad 5 \times 40 = \quad 3 \times 65 =$$

Βρες τὰ παρακάτω :

$$150 = 3 \times ; \quad 120 = 3 \times ; \quad 160 = 4 \times ;$$

$$200 = 5 \times ; \quad 140 = 4 \times ; \quad 180 = 2 \times ;$$

$$200 = 4 \times ; \quad 180 = 6 \times ; \quad 120 = 4 \times ;$$

$$160 = 2 \times ; \quad 180 = 3 \times ; \quad 140 = 2 \times ;$$

Β'. Διαίρεσης :

$$200 : 2 = \quad 160 : 4 = \quad 150 : 3 = \quad 160 : 8 =$$

$$200 : 4 = \quad 120 : 3 = \quad 190 : 2 = \quad 160 : 2 =$$

$$200 : 5 = \quad 180 : 6 = \quad 180 : 3 = \quad 180 : 6 =$$

$$140 : 2 = \quad 120 : 4 = \quad 170 : 2 =$$

$$100 : 2 = \quad 120 : 2 = \quad 150 : 2 = \quad 110 : 5 =$$

$$100 : 4 = \quad 120 : 5 = \quad 140 : 5 = \quad 110 : 2 =$$

$$110 : 5 = \quad 120 : 6 = \quad 140 : 4 = \quad 120 : 2 =$$

$$120 : 8 = \quad 190 : 2 =$$

Βρες τις παρακάτω πράξεις :

$150:3 \times 4 =$	$5 \times 8 \times 4 =$	$20 \times 8:2 =$
$200:5 \times 3 =$	$180:3:3 =$	$10 \times 7 \times 2 =$
$40 \times 4:2 =$	$160:4 \times 3 =$	$6 \times 20:4 =$
$20 \times 9:6 =$	$20 \times 5 \times 2 =$	$5 \times 30:3 =$

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΙΡΕΣΗΣ

1. Μπήκα πάλι στα καταστήματα Λαμπροπούλου κι αγόρασα 5 μαντήλια χρωματιστά και 6 μαντήλια άσπρα. Πόσα λεπτά έδωσα;
2. Αν έπαιρνα μιá ντουζίνα άσπρα μαντήλια και 3 χρωματιστά, πόσα θάδινα;
3. Αγόρασα και 3 φανέλλες βαμβακερές, που ή τιμή τους δέν ήταν γραμμένη στον κατάλογο. Για τις 3 φανέλλες έδωσα 195 δραχμές. Πόσο μου κοστίζει ή καθεμιά;
4. Απάνω σ' ένα τραπέζι είδα ένα σωρό άσπρα πουκάμισα. Σ' ένα χαρτάκι έγραφε: «195 δραχμές τά 3». Πόσο έρχεται τó ένα;
5. Αγόρασα 9 μοσχοσάπουνα πολυτελείας κι έδωσα 126 δραχμές.
Πόσο μουρχεται τó ένα;
6. Αγόρασα από τó Λαμπρόπουλο 5 γιακάδες άσπρους κολλαριστούς κι έδωσα 110 δραχμές. Τους ίδιους γιακάδες τους αγόρασε ένας φίλος μου από τó κατάστημα Χρυσικοπούλου 19 δραχ. τόν ένα.
Ποιός από τους δυό μας αγόρασε φτηνότερα;
7. Θέλω ν' αγοράσω 4 ζευγάρια κάλτσες φιλντεκώς. Απάνω μου βαστώ 126 δραχμές. Με φτάνουν για νά τις αγοράσω;
8. Αγόρασα και μερικά άλλα πράματα και ó ύπάλληλος μου έβγαλε αυτό τó λογαρισμό:

Ὁ κ. Μιχ. Παπαμαῦρος

Πλερώνει

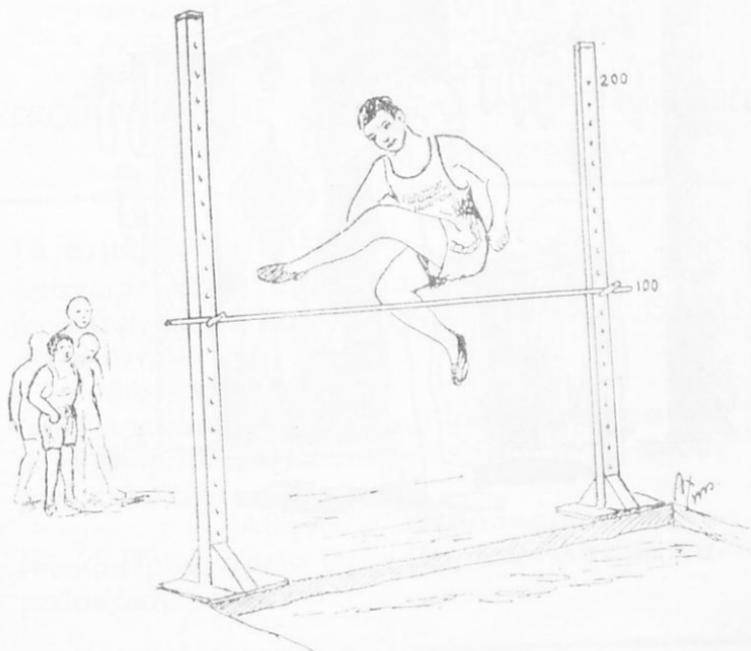
Γιὰ 8 γιακάδες χρωματιστοὺς	Δρχ.	112—
Γιὰ 4 προσόψια	»	128—
Γιὰ 9 μαντήλια μπατιστένια	»	153—
Γιὰ 3 λαιμοδέτες μεταξωτοὺς	»	144—

Νὰ βρῆτε πόσο μοῦ κατεβαίνει ὁ 1 γιακάς, τὸ 1 προσόψι, τὸ 1 μαντήλι καὶ ὁ 1 λαιμοδέτης.

9. Πόσο θὰ πλέρωνα ἂν ἀγόραζα μὲ τὶς ἴδιες τιμές 7 γιακάδες, πόσα γιὰ 6 μαντήλια καὶ πόσα γιὰ 4 λαιμοδέτες.

10. Κάμετε καὶ μόνοι σας προβλήματα μὲ τὶς παραπάνω τιμές.

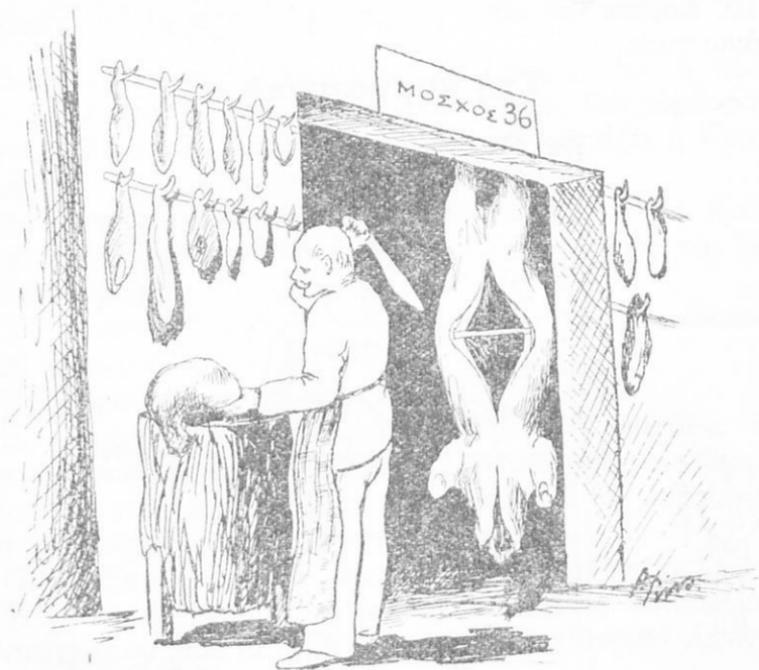
Στὴ γυμναστική

Ὁ Θωμάς	πήδησε	115	πόντους
Ὁ Πάνος	»	118	»
Ὁ Σωτήρης	»	135	»
Ὁ Βαγγέλης	»	140	»
Ὁ Μηνάς	»	160	»
Ὁ Θανάσης	»	155	»
Ὁ Σπύρος	»	108	»

Κάμετε τὸ παραπάνω σχῆμα στὸν πίνακα καὶ γράψετε τοὺς ἀριθμοὺς ἐκεῖ ποὺ πρέπει.

ΣΤΟ ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ

ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΤΩΝ ΚΡΕΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Ἄρνάκι τοῦ γαλάτου ντόπιο. Ἡ ὀκά	Δρχ.	44
Ἄρνάκι Σερβίας	»	38
Ἄρνι ζυγούρι	»	32
Κρέας τραγίσιο	»	24
Κατσικάκι	»	26
Μοσχαραάκι τοῦ γαλάτου	»	42
Βοδινό	»	34
Γουρουνόπουλο τοῦ γαλάτου	»	44
(Μηριτζόλες)	»	46
Χοιρινό ντόπιο	»	36
Χοιρινό Βουλγαρίας	»	34

Νὰ βρῆτε πόσα θὰ πλερώσω ἂν ἀγοράσω;

- 3 ὀκάδες κατσικάκι καὶ 2 ὀκάδες βοδινό.
- 4 ὀκάδες ἄρνι ζυγούρι καὶ 1 ὀκά χοιρινό ντόπιο.
- 5 ὀκάδες ἄρνι Σερβίας.
- 3 ὀκάδες γουρουνόπουλο τοῦ γαλάτου.

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ ΜΕ ΑΤΜΟΠΛΟΙΟ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ Γ. Μ. ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΥ

Τὸ ἀτμόπλοιο «ΕΛΕΝΗ»

ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ κάθε Πέμπτη καὶ ὥρα 6 μ. μ. γιὰ Χαλκίδα, Αἰδηφό, Βόλο, Θεσσαλονίκη.

Τὸ ἴδιο ἀτμόπλοιο ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ κάθε Δευτέρα καὶ ὥρα 6 μ. μ. γιὰ Ἡράκλειο (Κρήτης), Ρέθυμνο καὶ Χανιά.

Ἀθήνα, 1 Φεβρουαρίου 1934
Γενικὸ Πρακτορεῖο στὸν Πειραιᾶ-Πλατεῖα Καραϊσκάκη.

1. Τὸ ἀτμόπλοιο αὐτὸ παίρνει κατὰ μέσο ὄρο 9 μίλια τὴν ὥρα. Ὑπολογίσετε μόνοι σας τὴν ἀπόσταση τῶν πόλεων καὶ βρέστε πόσες ὥρες κάνει γιὰ νὰ φτάσῃ ἀπὸ τὴ μιὰ στὴν ἄλλη;

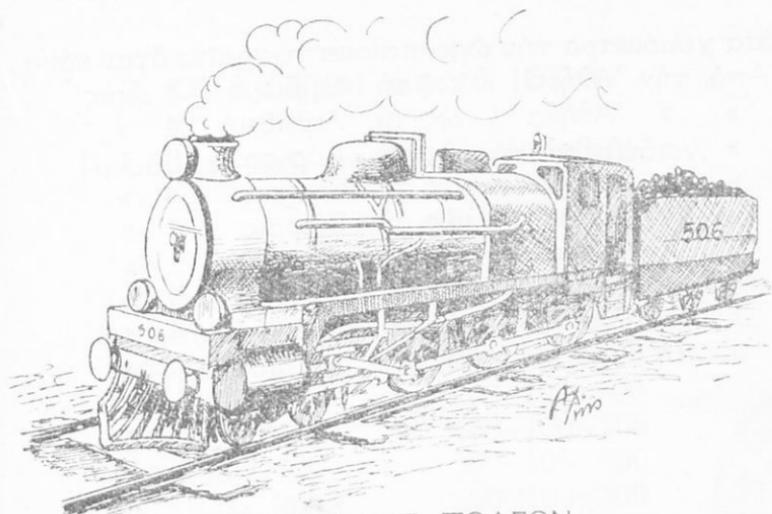
2. Ἄν τὸ ἀτμόπλοιο αὐτὸ ἔπαιρνε 8 μίλια τὴν ὥρα, πόσες ὥρες θὰ χρειαζόταν γιὰ τὸ καθένα ἀπὸ τὰ παραπάνω ταξίδια;

3. Πόση ἀπόσταση παίρνει τὸ ἴδιο ἀτμόπλοιο μὲ 8 μίλια τὴν ὥρα σὲ 20, 15, 12, 16 ὥρες;

ΟΙ ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΛΙΜΑΝΙΑ

	Μίλια
Ἀπὸ τὸν Πειραιὰ ὡς τὰ Χανιά εἶναι	148
Ἀπὸ τὸν Πειραιὰ ὡς τὴ Χίο εἶναι . .	150
Ἀπὸ τὸν Πειραιὰ ὡς τὶς Καλάμες εἶναι	196
Ἀπὸ τὸν Πειραιὰ ὡς τὸ Ἡράκλειο εἶναι	178
Ἀπὸ τὸν Πειραιὰ ὡς τὸ Βόλο εἶναι . .	93
Ἀπὸ τὸ Βόλο ὡς τὴ Θεσσαλονίκη εἶναι	130
Ἀπὸ τὴ Θεσ)νίκη ὡς τὴν Καβάλλα »	155
Ἀπὸ τὸ Ἀργοστόλι ὡς τὴν Κέρκυρα »	106

Τὸ ἀτμόπλοιο «Χρυσάλις» παίρνει 7 μίλια τὴν ὥρα.
 Τὸ ἀτμόπλοιο «Ὑπεροχή» παίρνει 9 μίλια τὴν ὥρα.
 Κάμετε μόνοι σας προβλήματα μὲ τοὺς παραπάνω ἀριθμούς.

ΑΠΟΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΕΩΝ

	χιλιόμετρα	
Πειραιάς—'Αθήνα	10	
'Αθήνα—Σχηματάρι	61	»
Σχηματάρι—Θήβα	29	»
Θήβα—Λεβαδειά	41	»
Λεβαδειά—'Αμφίκλεια (Δαδί)	39	»
'Αμφίκλεια—Λιανοκλάδι	42	»
Λιανοκλάδι—Δομοκός	65	»
Δομοκός—Λάρισα	61	»
Λάρισα—Κατερίνη	86	»
Κατερίνη—Θεσσαλονίκη	84	»
Θεσσαλονίκη—Σέρρες	162	»
Σέρρες—Δράμα	70	»
Δράμα—Ξάνθη	95	»
Ξάνθη—Κομοτινή	47	»
Κομοτινή—'Αλεξανδρούπολη	67	»
Θεσσαλονίκη—Βέρροια	67	»
Βέρροια—Νιάουσα	12	»
Νιάουσα—'Εδεσσα	32	»
'Εδεσσα—Φλώρινα	84	»
Φλώρινα—Κρεμενίτσα (Σερβ. σύνορα)	9	

Πόσα χιλιόμετρα τήν ώρα παίρνει τὸ τραῖνο ὅταν κἀνη							
Ἄπο	τὴν	Ἀθήνα	ὡς	τὴ	Θήβα	3	ὥρες
»	»	Ἀθήνα	ὡς	τὴ	Λεβαδειά	4	»
»	»	Λεβαδειά	ὡς	τὴ	Λάρισα	8	»
»	»	Λάρισα	ὡς	τὴ	Θεσ)κη	4	»
»	»	Θεσ)κη	ὡς	τὴ	Βέρροια	4	»
»	»	Βέρροια	ὡς	τὴ	Φλώρινα	5	»
»	»	Θεσ)κη	ὡς	τὴς	Σέρρες	9	»
»	τὴς	Σέρρες	ὡς	τὴ	Δράμα	4	»
»	τὴ	Δράμα	ὡς	τὴν	Ἄλ)πολη	9	»

Οι αριθμοί ως τὰ 1000.

Πρόσθεση και ἀφαίρεση ἑκατοντάδων.

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

$100+100=200$

$200+100=300$

$300+100=400$

$400+100=500$

$500+100=600$

$600+100=700$

$700+100=800$

$800+100=900$

$900+100=1000$

$1000-100=900$

$900-100=800$

$800-100=700$

$700-100=600$

$600-100=500$

$500-100=400$

$400-100=300$

$300-100=200$

$200-100=100$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. $500+200=$ $400-100=$ $300+300=$
 $600-100=$ $400+200=$ $900+100=$
 $300-200=$ $200+200=$ $900-500=$
 $400+300=$ $800+200=$ $500-400=$
 $100+300=$ $1000-300=$ $100+600=$

2. $300+200=$ $200+300=$ $600+200=$
 $600+300=$ $300+100=$ $800+200=$
 $600-300=$ $400-200=$ $1000-400=$
 $400+500=$ $100+100=$ $1000-900=$
 $500+400=$ $300+300=$ $100+800=$

3. $200+200-300=$
 $400-100+500=$
 $100+900-600=$
 $500-200+300=$
 $600-500+800=$

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Πόσες δραχμές είναι :

- 1 χιλιάρικο
- 1 πεντακοσάρικο
- 1 κατοστάρικο
- 2 πεντακοσάρικα
- 4 κατοστάρικα
- 1 πεντακοσάρικο και 3 κατοστάρικα
- 1 πεντακοσάρικο και 4 κατοστάρικα

2. Πόσες δραχμές θά μείνουν ἄμα βγάλω

- ἀπὸ 1 χιλιάρικο 6 κατοστάρικα
- » 1 χιλιάρικο 1 πεντακοσάρικο και 2 κατοστ.
- » 1 πεντακοσάρικο 4 κατοστάρικα
- » 2 πεντακοσάρικα 9 κατοστάρικα

3. Πόσα πενητάρια είναι :

- 1 κατοστάρικο
- 2 κατοστάρικα
- 1 πεντακοσάρικο
- 1 πεντακοσάρικο και 1 κατοστάρικο
- 1 πεντακοσάρικο και 3 κατοστάρικα.

4. Πόσα δεκάρικα είναι :

- 1 κατοστάρικο και 1 πενητάρικο
- 2 κατοστάρικα και 2 πενητάρικα
- 1 πεντακοσάρικο
- 1 κατοστάρικο 1 πενητάρικο και 3 δεκάρικα.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. Κάμε 300 700 400 δραχμές πενητάρικα.
Πόσα είναι;
2. Κάμε 900 δραχμές 1 πεντακοσάρικο, 3 κατοστάρικα και τὰ ἄλλα δεκάρικα.

Πόσα είναι;

3. Άλλαξε 1 χιλιάρικο με πενήντάρικα.
4. Κάμε 1 πεντακοσάρικο δεκάρικα.
5. Πές κι εσύ στο δίπλανό σου τέτιες έργασίες.

Πρόσεξε :	1 χιλιόμετρο είναι	1000	μέτρ.
	1 χιλιάρικο	» 1000	δραχ.
	1 πεντακοσάρ.	» 500	»
	1 κατοστάρικο	» 100	»

6. Κάμε αὐτὲς τὶς πράξεις :

1. $400 + 250 =$ $50 + 350 =$
 $100 + 150 =$ $450 + 150 =$
 $50 + 200 =$ $800 + 150 =$
 $350 + 100 =$ $700 + 50 =$
 $950 + 50 =$
2. $950 - 50 =$ $1000 - 50 =$
 $350 - 200 =$ $950 - 100 =$
 $400 - 250 =$ $800 - 250 =$
 $600 - 150 =$ $400 - 50 =$
 $500 - 350 =$ $150 - 150 =$

Σ Ε Ι Ρ Ε Σ

1. $10 + 10$ ὡς τὸ 100
 $50 + 50$ » » 750
 $100 + 100$ » » 600
 $200 + 200$ » » 800
 $300 + 300$ » » 900
2. $200 - 10$ ὡς τὸ 30
 $450 - 50$ » » 50
 $900 - 100$ » » 0
 $1000 - 200$ » » 0

ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΕΚΑΔΕΣ ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΕΣ ΚΑΙ ΧΙΛΙΑΔΕΣ

Πρόσεξε :	Τὰ χιλιάρικα	είναι	οί χιλιάδες
	Τὰ κατοστάρικα	»	οί εκατοντάδες
	Τὰ δεκάρικα	»	οί δεκάδες
	Τὰ μονόδραχμα	»	οί μονάδες

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Πόσες εκατοντάδες έχει ή μιὰ χιλιάδα;
2. Πόσες δεκάδες έχει ή μιὰ εκατοντάδα;
3. Πόσες μονάδες έχει ή μιὰ δεκάδα;
4. Πόσες εκατοντάδες είναι οί 900, 300, 400, 600 δραχμές;

5. Πόσες εκατοντάδες και πόσες δεκάδες είναι οί 580, 670, 330, 120, 250 δραχμές;

6. Πόσες εκατοντάδες, πόσες δεκάδες και πόσες μονάδες είναι οί

652

222

333

179

999

486

447 δραχμές;

7. Χώρισε τούς παρακάτω αριθμούς σε εκατοντάδες, δεκάδες και μονάδες:

650

111

919

482

513

198

500

603

440

Έκατοντάδες	Δεκάδες	μονάδες

Κάμε κι ἐσὺ τὸ παραπάνω σχῆμα στὸ τετράδιό σου καὶ γράψε τοὺς παρακάτω ἀριθμούς, τὸ κάθε ψηφίο στὴν ἀνάλογη στήλη: 362

409	800
550	630
100	707

1. Ὁ Θανασάκης κι ὁ Δημητράκης παίζουν μὲ ἑκατοντάδες, δεκάδες καὶ μονάδες. Ὁ ἕνας λέει τὶς ἑκατοντάδες, δεκάδες καὶ μονάδες τῶν ἀριθμῶν. Ὁ ἄλλος λέει τοὺς ἀριθμούς.

Ὁ Θανασάκης λέει : Ὁ Δημητράκης λέει :

5 ἑκατοντάδες
3 δεκάδες
6 μονάδες

536

9 ἑκατοντάδες
0 δεκάδες

901

1 μονάδα
6 ἑκατοντάδες
6 δεκάδες
0 μονάδες

660

Ὁ Δημητράκης λέει : Τί θα πῆ ὁ Θανασάκης;

3 ἑκατοντάδες
2 δεκάδες
6 μονάδες

;

7 ἑκατοντάδες
0 δεκάδες
9 μονάδες

;

4 ἑκατοντάδες
7 δεκάδες
0 μονάδες

;

9 ἑκατοντάδες
9 δεκάδες
9 μονάδες

;

ΜΕΡΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

Πόλεις	Στά 1929	Στά 1930	Στά 1931
Γεννήθηκαν			
Στὸ Ἄγρινιο	618	658	580 παιδιά
Στὰ Γιάννενα	397	459	»
Στὴν Κομοτινή	666	787	»
Στὴν Κέρκυρα	637	680	»
Στὴ Λαμία	336	374	»
Στὴ Λάρισα	622	672	»
Στὴ Μυτιλήνη	702	791	»
Στὴ Χαλκίδα	493	599	»
Στὰ Χανιά	943	988	»
Στὴ Χίο	570	638	»
Στὴ Βέρροια	525	572	»
Στὴ Σύρα	512	559	»

ΠΡΟΣΘΕΣΗ ΚΑΙ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ
ΑΡΙΘΜΟΥΣ 1-1000.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Πόσες εἶναι
180+355	δραχμές;
280+176	»
459+220	»
550+125	»
362+333	»
775+103	»

2. Μέτρησε στὸν πίνακα τῶν ἑκατοντάδων αὐτοὺς
τοὺς ἀριθμοὺς

618	258
107	971
365	859
442	493
287	286

3. Πόσα πρέπει να βάλω

στά	483	για να γίνουν	658
»	358	»	» 392
»	156	»	» 477
»	662	»	» 836
»	387	»	» 429

4. Πόσα πρέπει να βγάλω

από τα	759	για να γίνουν	489
»	» 612	»	» 321
»	» 598	»	» 253
»	» 285	»	» 114
»	» 199	»	» 103
»	» 975	»	» 517

5. Ποιά είναι η διαφορά ανάμεσα στα 162 και 950

»	815	»	258
»	329	»	146
»	587	»	362
»	411	»	599
»	962	»	626

6. Κάμε αυτές τις πράξεις:

1.	$130+160$	2.	$660+220$
	$250+210$		$410+350$
	$370+220$		$270+130$
	$230+110$		$380+220$
	$320+250$		$580+110$
3.	$640-180$	4.	$460-220$
	$770-160$		$610-160$
	$890-650$		$580-320$
	$930-150$		$390-270$
	$580-320$		$510-420$
		5.	$110+720-290$
			$320+160-410$
			$530-130+390$
			$770-340+280$
			$220+710-540$

ΤΑ ΖΥΓΙΑ

Ἡ ὀκά

Ἡ μισή ὀκά

Τὸ κατοστάρι

Τὸ πενήνταρι

Πρόσεξε :	Μιά ὀκά	εἶναι	400	δράμια
	Μισή ὀκά	»	200	»
	Τὸ κατοστάρι	»	100	»
	Τὸ πενήνταρι	»	50	»
	Ἐνα καντάρι	»	44	ὀκάδες
	Τὸ κοιλὸ	»	{ 22	» σιτάρι
			17	» κριθάρι
	Ὁ τόνος	»	780	»

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Πόσες όκάδες είναι ;

- 1 τόννος και 1 καντάρι;
- 2 καντάρια και 2 κοιλά σιτάρι;
- 1 τόννος και 1 κοιλό κριθάρι;
- 3 καντάρια και 26 όκάδες;
- 1 τόννος και 11 όκάδες;

2. Πόσα δράμια είναι;

- 1 όκα και 150 δράμια;
- 2 όκάδες;
- 1 όκα και 250 δράμια;
- 2 όκάδες και 100 δράμια;
- 1 όκα και 300 δράμια;

3. Πόσα θα μείνουν άμα :

- άπό 1 τόννο βγάλω 2 καντάρια;
- » 1 καντάρι » 1 κοιλό;
- » 2 όκάδες » 150 δράμια;
- » 1 όκα και 300 δράμια βγάλω 150 δράμια;

4. Κάμε

- 1 τόννο και 1 κοιλό όκάδες
- 2 καντάρια και 36 όκάδες, όκόδες
- 2 κοιλά και 17 όκάδες »
- 2 όκάδες και 200 δράμια, δράμια.

5. Πόσα κατοστάρια είναι 2 όκάδες ;

- Πόσα πενηντάρια είναι 1 όκα;
- Πόσα κοσιπεντάρια είναι ή μισή όκα;

6. Με τί ζύγια μπορούμε να ζυγίσωμε ;

- 1 όκα και 350 δράμια κρέας;
- 2 όκάδες και 125 δράμια τυρί;
- 275 δράμια ζάχαρη;
- 1 όκα και 250 δράμια φασόλια;

7. Πόσο βάρος λές νά έχουν

- 1 στάμνα γεμάτη νερό;
- 1 κοφίνι γεμάτο πορτοκάλλια;
- 1 θρανίο τοῦ σχολείου σου;
- Ἡ καμπάνα τῆς ἐκκλησίας σας;
- 1 σιδερένιο ἀλέτρι;
- 1 τσουβάλι βαμπάκι;

8. Ὄνόμασέ μου πράματα, πού νά έχουν βάρος:

3, 10, 50, 150, 500 ὀκάδες.

- 1 καντάρι,
- 1 ὀκά καί 300 δράμια,
- 2 ὀκάδες καί 100 δράμια.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΑΦΑΙΡΕΣΗΣ

Α'. Ἀπό τὸ παντοπωλεῖο.

1. Ὁ κύριος Κοντός, πού ἔχει ἐστιατόριο στὴν ὁδὸ Ἀθηνῶς στὴν Ἀθήνα, ἀγόρασε ἀπὸ τὴν ἀγορὰ:

τὴ	Δευτέρα	37	ὀκάδες	κρέας
τὴν	Τρίτη	42	»	»
καὶ τὴν	Τετάρτη	56	»	»

Πόσο κρέας ἀγόρασε καὶ τὶς τρεῖς μέρες;

2. Ὁ ἴδιος κύριος Κοντός πλέρωσε στὸ μεγάλο παντοπωλεῖο Θανοπούλου γιὰ διάφορα ψώνια:

τὴ	Δευτέρα	156	δραχμὲς
τὴν	Τρίτη	348	»
καὶ τὴν	Τετάρτη	89	»

Πόσες δραχμὲς πλέρωσε καὶ τὶς τρεῖς ἡμέρες;

3. Ἐνα Σαββάτο βράδυ, ὁ κ. Κοντός πῆγε στοῦ Θανόπουλου νὰ πλερώσῃ τὸ λογαριασμό του. Χρωστοῦσε 641 δραχμὲς. Γιὰ νὰ πλερώσῃ ἔδωσε ἓνα χιλιάρικο.

Πόσα ρέστα θὰ πάρῃ πίσω;

4. Δίπλα στο έστιατόριο του κ. Κοντού είναι το αυγουλάδικο του κυρίου Μεταλληνού. Ο κύριος Μεταλληνός πούλησε:

τη Δευτέρα	389	αύγα
την Τρίτη	245	»
και την Τετάρτη	197	»

Πόσα αύγα πούλησε και τις τρεις μέρες;

5. Την περασμένη βδομάδα, ο κύριος Μεταλληνός έλαβε από το Βόλο μιá κάσα αύγα, που είχε μέσα 944. Όταν όμως τὰ εξέτασε, είδε πώς τὰ 186 ήταν κλούβια. Πόσα ήταν τὰ γερά;

Β'. Από το κρεοπωλείο.

1. Ο κρεοπώλης της οδοῦ Ἀδριανοῦ στην Ἀθήνα κύριος Τσακανίκας πούλησε την παραμονή τῶν Χριστουγέννων ως τὸ μεσημέρι 476 οκάδες κρέας ἀρνί. Ἀπὸ τὸ μεσημέρι ως τὸ βράδυ 361 οκάδες. Πόσο ήταν ὅλο τὸ κρέας πὸν πούλησε.

2. Την παραμονή τῆς πρωτοχρονιάς ὁ κύριος Τσακανίκας είχε 912 οκάδες κρέας μοσχάρι. Ἀπ'αὐτὸ πούλησε 769 οκάδες κείνη τὴν ἡμέρα. Τὸ ἄλλο τὸ ἔβαλε στὸν πάγο. Δηλαδή πόσο ἔβαλε στὸν πάγο;

3. Ο κ. Τσακανίκας ἔχει δικά του σφαχτὰ και τὰ τρέφει ἔξω ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Προχτὲς τὰ μέτρησε και βρήκε πὸς ἔχει 125 ἀρνιά, 192 κατσίκια και 32 γουρούνια. Δηλαδή πόσα κεφάλια ὅλα μαζί;

4. Ἀπὸ τὰ 192 κατσίκια, τὰ 89 είναι τραγιὰ και τ'ἄλλα είναι θηλυκά. Πόσα είναι τὰ θηλυκά.

5. Τὰ θηλυκά, ὕστερα ἀπὸ 5 μῆνες, γέννησαν και ἔκαμε τὸ καθένα 2 κατσικάκια. Στὸ μεταξύ όμως ὁ κύριος Τσακανίκας είχε σφάξει 46 τραγιὰ γιὰ τὸ μαγαζί του. Πόσα κεφάλια κατσίκια ἔχει τώρα;

Γ' Ἀπὸ τὸ νοικοκυριὸ τοῦ σπιτιοῦ.

1. Στὴν ὁδὸ Καλλιθέας, ἀριθ. 307, στὴν Ἀθήνα κάθεται ὁ κύριος Μαριδάκης. Ὁ κύριος Μαριδάκης εἶναι χτίστης καὶ ἔχει 7 παιδιὰ. Τὴν περασμένη Δευτέρα ὁ κύριος Μαριδάκης ἔδωσε

309	δραχμὲς	γιὰ λάδι	τοῦ σπιτιοῦ	του	
196	»	γιὰ κάρβουνα	»	»	καὶ
214	»	γιὰ φῶς	»	»	»

Πόσα ξόδεψε κείνη τὴν ἡμέρα;

2. Τὴν παραμονὴ τῆς πρωτοχρονιάς ἔδωσε:

437	δραχμὲς	γιὰ παπούτσια	τῶν παιδιῶν
310	»	»	δικὰ του.

Δηλαδὴ πόσα;

3. Ὁ κύριος Μαριδάκης κοίταξε τὸ Σάββατο τὸ βιβλίο τοῦ ψωμῆ καὶ εἶδε πὼς τοῦ χρωστᾶ 761 δραχμὲς. Ἔτρεξε ἀμέσως καὶ τοῦ ἔδωσε 512 δραχμὲς.

Πόσες ἔμειναν ἀκόμα;

4. Τὸ Σεπτέμβριο ὁ κύριος Μαριδάκης χρεώθηκε στὸν μπακάλη 973 δραχμὲς. Τὸν Ὀκτώβριο χρεώθηκε 892 δραχμὲς. Ποιὰ εἶναι ἡ διαφορά;

5. Τὴν πρώτη δεκαμερία τοῦ Αὐγούστου ὁ κύριος Μαριδάκης ἔδωσε στὴ γυναίκα του 523 δραχμὲς γιὰ τὰ ἔξοδα τῆς κουζίνας. Τὴ δεύτερη δεκαμερία τῆς ἔδωσε 392 δραχμὲς. Ἡ γυναίκα του ἔχει ἀκόμα ἀπὸ τὰ χρήματα αὐτὰ 63 δραχμὲς.

Πόσα τῆς ἔδωσε ὁ ἄντρας της καὶ πόσα ξόδεψε ἐκείνη;

6. Πέστε μου τώρα, μὲ τί νομίσματα μπορῶ νὰ πλερώσω 132 557, 476, 225, 810 δραχμὲς;

7. Κάμετε κι ἐσεῖς μόνοι σας τέτια προβλήματα.

8. Κάμετε προβλήματα στὰ ὁποῖα νὰ παρουσιάζονται αὐτὲς οἱ πράξεις

	138	312	39	286
+	415	225	704	+ 368
		+ 89	+ 101	
	689	786	513	811
-	425	- 312	- 387	- 625

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Κάμε στὸν πίνακα αὐτὲς τὲς πράξεις

Α'. Χωρὶς κρατούμενο

1.	240	315	514	146
	131	264	262	232
	+ 326	+ 210	+ 123	+ 311
2.	639	752	498	987
	- 214	- 621	- 276	- 652

Β'. Μὲ κρατούμενο

1.	215	352	198	596
	692	448	917	371
	407	135	333	289
	+ 311	+ 224	+ 404	+ 143
2.	715	683	547	492
	- 537	- 496	- 358	- 193

Πρόσεξε: Θὰ γράψωμε τὲς μονάδες κάτω ἀπὸ τὲς μονάδες, τὲς δεκάδες κάτω ἀπὸ τὲς δεκάδες καὶ τὲς ἑκατοντάδες κάτω ἀπὸ τὲς ἑκατοντάδες. Ὕστερα θὰ προσθέτωμε ἢ θὰ ἀφαιροῦμε μονάδες ἀπὸ μονάδες, δεκάδες ἀπὸ δεκάδες καὶ ἑκατοντάδες ἀπὸ ἑκατοντάδες.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Ιανουάριος	Φεβρουάριος	Μάρτιος	Απρίλιος	Μάιος	Ιούνιος	Ιούλιος	Αύγουστος	Σεπτέμβριος	Οκτώβριος	Νοέμβριος	Δεκέμβριος
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11	11
12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13	13
14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14
15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17	17
18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18	18
19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19	19
20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21	21
22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23	23
24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24	24
25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25
26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26	26
27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27	27
28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28	28
29		29	29	29	29	29	29	29	29	29	29
30		30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
31		31		31		31	31		31		31

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Δείξε στο ημερολόγιο την ημερομηνία που γεννήθηκες.
2. Πόσες μέρες πέρασαν από την ημέρα τῶν γενεθλίων σου;
3. Πόσες μέρες είναι από σήμερα ὡς τὴν ἡμέρα ἐκείνη;
4. Δείξε στο ημερολόγιο τὴ σημερινὴ μέρα!
5. Πόσες μέρες μένουν ἀκόμα ὡς τὸ τέλος τοῦ μήνα;
6. Τί ἡμερομηνία θὰ ἔχωμε μετὰ ἓνα μῆνα ἀπὸ σήμερα;
7. Πόσοι μῆνες καὶ πόσες μέρες μένουν ὡς τὰ Χριστούγεννα;
8. Πόσοι μῆνες καὶ πόσες μέρες μένουν ὡς τὴ Λαμπρὴ;

Πρόσεξε: Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, ἀντὶς γιὰ ἀριθμούς εἶχαν τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου. Οἱ ἀρχαῖοι Ρωμαῖοι εἶχαν τοὺς ἀριθμούς, ποὺ ἔχουν ἀκόμα μερικὰ ρολόγια: Αὐτοὺς: I, II, III... V, ... X.
Οἱ ἀριθμοὶ 1, 2, 3 κ.λ.π. εἶναι ἀραβικοὶ καὶ μεῖς τοὺς πήραμε ἀπὸ τοὺς Ἀραβες.

9. Μάθετε τοὺς ρωμαϊκοὺς ἀριθμοὺς τοῦ ρολογιοῦ.
10. Τί σημαίνει ἅμα γράφωμε 550 μ.Χ., 460 π.Χ., 980 μ.Χ.;
11. Πόσα χρόνια πέρασαν ἀπὸ τότε ποὺ γεννήθηκε ὁ Χριστὸς ὡς τὰ 450 μ.Χ., 670 μ.Χ., 98 μ.Χ.;
12. Πόσα χρόνια εἶναι ἀπὸ τὰ
 - 320 π.Χ. ὡς τὰ 130 μ.Χ.;
 - 210 π.Χ. » » 550 μ.Χ.;
 - 10 π.Χ. » » 620 μ.Χ.;
13. Πόσοι μῆνες καὶ πόσες ἡμέρες εἶναι:
 - ἀπὸ τὶς 15 Φεβρουρίου ὡς τὶς 23 Μαΐου;
 - ἀπὸ τὶς 18 Μαρτίου ὡς τὶς 12 Ὀκτωβρίου;

ἀπὸ τὶς 25 Μαΐου ὡς τὶς 31 Ἰουλίου;
ἀπὸ τὶς 16 Ἀπριλίου ὡς τὶς 30 Δεκεμβρίου;

Πρόσεξε: Στὸ στρατό, στὰ τραίνα καὶ στὰ πλοῖα δὲ χωρίζουν τὸ ἡμερονύχτιο ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα ὡς τὸ μεσημέρι καὶ ἀπὸ τὸ μεσημέρι ὡς τὰ μεσάνυχτα. Λογαριάζουν τὸ ἡμερονύχτιο συνέχεια 24 ὥρες, ἀπὸ μεσάνυχτα ὡς μεσάνυχτα.

14. Τί ὥρα λοιπὸν εἶναι

18 ἢ ὥρα καὶ	30	λεπτά;
16 » »	52	»
22 » »	14	»
23 » »	59	»
12 » »	46	»
15 » »	32	»

15. Ἀπὸ ποιά ὡς ποιά ὥρα πᾶμε κάθε μέρα σχολεῖο;

Ἀπὸ ποιά ὡς ποιά ὥρα ἀνοίγουν τὰ μαγαζιά;

16. Πές μου, ποιοὶ μῆνες ἔχουν 30 μέρες καὶ ποιοὶ 31;

Πόσες μέρες ἔχει τὸ δίσεκτο ἔτος;

17. Πόσους μῆνες ἔχει ὁ χρόνος;

Πόσες βδομάδες ἔχει ὁ χρόνος;

Πόσα λεπτά ἔχει ἡ ὥρα;

Πόσα δευτερόλεπτα ἔχει τὸ λεπτό;

18. Τί σημαίνει 8 π.μ., 11,30 μ.μ.;

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΗΣ ΧΗΝΑΣ

	130	140	150	160	170	180	190	200	210
120	540	550	560	570	580	590	<u>600</u>	610	620
110	530	870	880	890	<u>900</u>	910	920	930	940
<u>100</u>	520								
90	510	860							
80	<u>500</u>	850							
70	490	840							
60	480	830							
50	470	820							
40	460	810							
30	450	<u>800</u>							
20	440								
10	430	790	780	770	760	750	740	730	720
	420	410	<u>400</u>	390	380	370	360	350	340

1000

ΠΩΣ ΠΑΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΠΑΡΑΠΑΝΩ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Ἡ χήνα αὐτή, πού βλέπετε κοντά στον ἀριθμό 1000, ἄρχισε ἀπό τὸ πρῶτο τετραγωνάκι, πού εἶναι γραμμένο τὸ 10, πέρασε ὅλα τὰ τετραγωνάκια καὶ ἔφτασε στὸ 1000. Τὰ παιδιὰ ὁμως, πού θέλουν νὰ παίξουν τὸ παιχνίδι αὐτό, ἀντὶς γιὰ χήνα, θὰ ἔχουν τὸ καθένα ἓνα κουμπὶ ἢ μιὰ δεκάρα. Πῶς τώρα θὰ μετακινοῦν τὸ κουμπὶ ἢ τὴ δεκάρα; Ἀκοῦστε! Τὰ παιδιὰ αὐτὰ θὰ ἔχουν καὶ ἓνα μεγάλο ζάρι, πού σὲ κάθε ἐπιφάνειά του θὰ ἔχη μαῦρες τελεῖες ἀπὸ 1 ὠς 6. Τὸ κάθε παιδὶ ρίχνει

μέ τη σειρά του και μετακινεί το κουμπί του τόσα τετραγωνάκια, όσα δείχνει το ζάρι. Αρχίζει από το 10 και άς ποϋμε πώς έριξε το ζάρι και έφερε 5. Λοιπόν, θα πάρη το κουμπί του από το 10 και θα το πάη 5 τετραγωνάκια πιο μπροστά. Θα το βάλη δηλαδή στο 60. Ύστερα ρίχνει το ζάρι το άλλο παιδί, ύστερα το άλλο. Όταν ρίξουν όλα τα παιδιά, που παίζουν, ρίχνει πάλι το πρώτο παιδί και έτσι συνέχεια. Το παιδί, που το κουμπί του θα φτάση πρώτο στο 1000, κερδίζει το παιχνίδι. Το παιχνίδι αυτό μπορούν να το παίξουν 2 και 3 και 4 παιδιά μαζί. Μέσα στα τετραγωνάκια είναι γραμμένες όλες οι δεκάδες από το 10 ως το 1000.

Προσέξτε όμως τώρα και μερικές δυσκολίες, που έχει το παιχνίδι.

Όταν ή χήνα, δηλαδή το κουμπί, φτάση στο 80, θα άκουση να φωνάζη ένα αυτοκίνητο, που θα περνά κείνη την ώρα από μπροστά της. Εκείνη θα φοβηθή και θα πετάξη πίσω στο 10. Δηλαδή το παιδί, που το κουμπί του θα φτάση στο 80, πρέπει ν'άρχιση το παιχνίδι από την αρχή.

Όταν ή χήνα φτάση στο 150, θα την ξαφνίση το ποδήλατο που περνά. Εκείνη θα φοβηθή πάλι και θα πετάξη αποπάνω από το ποδήλατο και θα πάη 4 τετραγωνάκια μακρύτερα. Το κουμπι δηλαδή άντις στο 150, θα μπή στο 190.

Όταν ή χήνα φτάση στο 220, θα τη γαβγίση το σκυλί, που είναι εκεί, και κείνη θα πετάξη πίσω στο 170. Άμα ή χήνα φτάση στο 310, θα ιδή τη φωτιά, που ανάβει εκεί, Έπειδή φοβάται να πετάξη από πάνω από τη φωτιά μην καή, θα περιμένη να σβήση. Το παιδί δηλαδή, που θα φτάση στο 310, χάνει μιá φορά τη σειρά του στο ρίξιμο του ζαριού.

Στο 390 ή χήνα θα ιδή το στρατιώτη με το σπαθί, θα φοβηθή και θα πετάξη πίσω στο 350.

Άμα ή χήνα φτάση στο 450, θα έχη ξεπεράσει πολύ τις άλλες χήνες και γι' αυτό πρέπει να πετάξη 5 τετρα-

γωνάκια πίσω. Θα πάη δηλαδή 400. Ἀπὸ τὸ 510 ὅμως θὰ πετάξη στὸ 580 γιατί θὰ ἀκούση ἀπὸ κεῖ τὴ νοικοκυρά της, πού θὰ τῆς φωνάξη νὰ τῆς δώσει καλαμπόκι.

Στὸ 680 ἡ χήνα θὰ ἔχη ξεπεράσει πάλι πολὺ τὶς ἄλλες χῆνες. Θὰ κάτση λοιπὸν νὰ περιμένῃ. Τὸ παιδί δηλαδή χάνει μιὰ φορά τὴ σειρά του στὸ ρίξιμο τοῦ ζαριοῦ.

Στὸ 790 εἶναι ὁ μεγάλος κίνδυνος. Ἐκεῖ παραμονεύει ἡ ἄλεπού. Ἡ χήνα κάθεται καὶ περιμένει ὥσπου νὰ φύγῃ ἡ ἄλεπού. Τὸ παιδί χάνει δυὸ φορές τὴ σειρά του.

Στὰ 870 εἶναι πάλι κίνδυνος. Ἐκεῖ εἶναι ὁ φύλακας τοῦ τραίνου μὲ τὴ σημαία του. Ἡ χήνα ὅμως πετᾷ ἀπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του φύλακα καὶ κάθεται στὸ 910. Στὸ 940 περνᾷ ἓνα φορτηγὸ αὐτοκίνητο. Ἡ χήνα πετᾷ πίσω στὸ 920.

Στὸ 950 ὅμως ἡ χήνα θὰ ἰδῇ ἀπὸ μακριὰ τὸ 1000. Τότε βάζει ὅλη της τὴ δύναμη, πετᾷ ἀπάνω ἀπὸ τὰ ὑπόλοιπα τετραγωνάκια καὶ κέθεται κοντὰ στὸ 1000.

Ἄλλη μιὰ φορά οἱ δυσκολίες τοῦ παιχνιδιοῦ

Ἡ χήνα ἀπὸ τὸ 80 θὰ πετάξη πίσω στὸ 10

Ἡ χήνα ἀπὸ τὸ 150 θὰ πετάξη στὸ 190

Ἡ χήνα ἀπὸ τὸ 220 θὰ πετάξη στὸ 170

Στὸ 310 τὸ παιδί χάνει τὴ σειρά του 1 φορά.

Ἡ χήνα ἀπὸ τὸ 390 θὰ πετάξη στὸ 350

Ἡ χήνα ἀπὸ τὸ 450 θὰ πετάξη στὸ 400

Ἡ χήνα ἀπὸ τὸ 510 θὰ πετάξη στὸ 580

Στὸ 680 τὸ παιδί χάνει τὴ σειρά του 1 φορά

Στὸ 790 τὸ παιδί χάνει τὴ σειρά του 2 φορές.

Ἡ χήνα ἀπὸ τὸ 870 θὰ πετάξη στὸ 910

Ἡ χήνα ἀπὸ τὸ 940 θὰ πετάξη στὸ 920

Ἡ χήνα ἀπὸ τὸ 950 θὰ πετάξη στὸ 1000.

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ ΜΕ ΜΟΝΟΥΨΗΦΙΟ ΑΡΙΘΜΟ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

$120 \times 3 =$	$180 \times 5 =$	$320 \times 3 =$	$210 \times 3 =$
$250 \times 2 =$	$240 \times 3 =$	$160 \times 2 =$	$260 \times 2 =$
$80 \times 4 =$	$150 \times 4 =$	$140 \times 4 =$	$190 \times 3 =$
$100 \times 6 =$	$90 \times 5 =$	$110 \times 6 =$	$400 \times 2 =$
$98 \times 3 =$	$122 \times 4 =$	$315 \times 3 =$	$145 \times 3 =$
$115 \times 5 =$	$185 \times 2 =$	$118 \times 3 =$	$165 \times 2 =$
$215 \times 3 =$	$77 \times 5 =$	$86 \times 5 =$	$225 \times 3 =$
$85 \times 6 =$	$98 \times 4 =$	$216 \times 2 =$	$77 \times 6 =$

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

1. Στη Λοϊκή αγορά τὸ ἄσπρο τυρὶ φέτα πουλιέται 33 δραχμές. Πόσα θὰ πλερώσω ἂν ἀγοράσω 5, 7, 9, 6 ὀκάδες;

2. Τὰ ψάρια σαφρίδια πουλιοῦνται 28 δραχμές. Πόσα θὰ πλερώσω ἂν ἀγοράσω 9, 5, 3, 8, 7 ὀκάδες;

3. Τὸ ἄσπρο ψωμί πουλιέται 8 δραχμές καὶ τὸ μαῦρο 7. Ὁ κύριος Κανάκης, πού ἔχει μαγέΡΙκο, ἀγόρασε 17 ἄσπρα ψωμιὰ καὶ 22 μαῦρα. Πόσα πλέρωσε γιὰ ὅλα;

4. Στὴ Λαϊκὴ ἀγορὰ πουλοῦν καὶ κρέας. Ὁ κύριος Κανάκης πῆγε κοντὰ σ' ἓνα χασάπικο καὶ διάβασε τὶς τιμές του:

Μοσχαράκι	τοῦ γαλάτου, ἢ ὀκὰ	δραχμ.	32.—
Ἄρνάκι	» » »	»	36.—
Βοδινὸ	» » »	»	28.—
Ἄρνι ζυγούρι	» » »	»	26.—
Γουρουνόπουλο	» » »	»	40.—

Ὁ κύριος Κανάκης ἀγόρασε:

6 ὀκάδες βοδινὸ,

9 » μοσχαράκι τοῦ γαλάτου

7 » γουρουνόπουλο » »

Πόσα θὰ πλέρωση γιὰ κάθε εἶδος καὶ πόσα γιὰ ὅλα μαζί;

5. Στὴ Λαϊκὴ ἀγορὰ πουλοῦν καὶ ὑφάσματα, γυαλικά, παπούτσια καὶ διάφορα ἄλλα πράματα.

Ἡ κυρία Εὐτέρπη πῆγε κοντὰ σ' ἓναν ὑφασματοπώλη καὶ διάβασε τὶς τιμές του:

Λινὰ γιὰ πουκάμισα,	ἢ πήχη	δραχμές	38.—
Λινὰ γιὰ φορέματα	» » »	»	29.—
Ποπλίνα στερεὴ	» » »	»	24.—
Κρεπντεσὶν χρωματιστό	» » »	»	17.—
Μεταξωτὰ ἐγχώρια	» » »	»	52.—
Μεταξωτὰ εὐρωπαϊκὰ	» » »	»	76.—

Ἡ κυρία Εὐτέρπη ἀγόρασε:

6 πήχες λινὸ γιὰ φορέματα,

9 » κρεπντεσὶν χρωματιστό,

8 » μεταξωτὸ Εὐρωπαϊκόν.

Πόσα λεπτὰ θὰ πλέρωση γιὰ κάθε εἶδος;

Ἀριθμητικὰ Προβλήματα Γ' Δημοτικοῦ. — Μ. Παπαμάρου

6. Μιά ἄλλη κυρία, ἡ κυρία Εὐαγγελία, ἀγόρασε:
2	πουκάμισα τοῦ ἀντρός της	130	δρχ.	τὸ ἓνα,
3	τραπεζομάντηλα	148	»	»
4	σεντόνια κρεβατιοῦ	160	»	»
3	ζευγάρια κάλτσες	75	»	τὸ ζευγάρι
- Πόσα θὰ πλερώση γιὰ τὸ κάθε εἶδος.

7. Ὁ κύριος Γεωργίου, πού εἶναι ἔμπορος παπουτσιῶν, πηγαίνει κάθε Σάββατο στὴ Λαϊκὴ ἀγορὰ καὶ πουλᾷ παπούτσια.

Τὰ ἀντρικά	τὰ πουλᾷ	280	δραχμ.	τὸ ζευγάρι
Τὰ γυναικεῖα	»	»	245	»
Τὰ παιδικὰ	»	»	159	»

Πόσα χρήματα θὰ πάρη ἂν πουλήσῃ:

- 4 ζευγάρια παιδικὰ
 3 » ἀντρικά,
 2 » γυναικεῖα καὶ 1 παιδικό;

8. Τὰ μαχαιροπήρουνά πουλιοῦνται στὴ Λαϊκὴ ἀγορὰ 112 δρχ. ἡ δωδεκάδα. Ὁ κύριος Κανάκης ἀγόρασε γιὰ τὸ μαγέरिकό του 5 δωδεκάδες. Γιὰ νὰ πλερώσῃ ἔδωσε ἓνα χιλιάτικο. Πόσα ρέστα θὰ πάρῃ;

9. «Ὅ καὶ μετὰ τὸ μαχαίρι!» Ἔτσι φωνάζει ἓνας μανάβης, πού πουλᾷ πεπόνια ἀργίτικα. Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὁ μανάβης αὐτὸς πούλησε 122 ὀκάδες πεπόνια. Πόσα λεπτὰ πῆρε;

10. «Σαββατιανὰ καὶ ροδίτες! Σταφύλια καλὰ!» Ἔτσι φωνάζει ἓνας ἄλλος μανάβης. Τοὺς ροδίτες τοὺς πουλᾷ 8 δρχ. τὴν ὀκά καὶ τὰ Σαββατιανὰ 5. Ὡς τὸ μεσημέρι εἶχε πουλήσει 92 ὀκάδες ροδίτες καὶ 148 ὀκάδες Σαββατιανὰ. Πόσα πῆρε ἀπὸ τὸ κάθε εἶδος;

11. Ἐνας ἄλλος ἔμπορος τῆς Λαϊκῆς ἀγορᾶς πουλᾷ μόνο σεντόνια κρεβατιοῦ. Τὰ πουλᾷ 128 δρχ. τὸ ἓνα. Ὁ κύριος Κανάκης, πού ἔχει ξενοδοχεῖο στὴν ὁδὸ Ἀθηνῶν στὴν Ἀθήνα, ἀγόρασε 6 σεντόνια. Πόσα πλέρωσε;

12. Κάμετε και μόνοι σας τέτλια προβλήματα.

Πρόσεξε : Θα πολλαπλασιάζωμε με τόν πολλαπλασιαστή πρώτα τις μονάδες, ύστερα τις δεκάδες και ύστερα τις εκατοντάδες του πολλαπλασιαστέου.

Πρόσεξε : Στόν πολλαπλασιασμό, ό αριθμός που πρέπει να τόν πάρωμε πολλές φορές, λέγεται πολλαπλασιαστέος. Ό αριθμός, που μάς λέει πόσες φορές πρέπει να πάρωμε τόν πολλαπλασιαστέο, λέγεται πολλαπλασιαστής.

$60 \times 9 =$ Τό 60, λέει, να τόν πολλαπλασιάσωμε με τόν 9. Τό 60 είναι ό πολλαπλασιαστέος.
Τό 9 είναι ό πολλαπλασιαστής.

$125 \times 3 =$ Τό 125 είναι ό πολλαπλασιαστέος.
Τό 3 είναι ό πολλαπλασιαστής.

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ ΜΕ ΤΟ 10. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Πόσες δραχμές είναι 6 δεκάρικά;

» » » 12 »

» » » 25 »

» » » 60 »

2. Πόσα δεκάρικά είναι 5 κατοστάρικά;

» » » 9 »

» » » 2 »

3. Ένας εργάτης δουλεύει με τήν ώρα, και παίρνει 10 δρχ. τήν ώρα. Πόσα θα πάρη σε 6, 9, 13, 25 ώρες;

4. "Αν ένα πεπόνι κοστίζει 10 δρχ., πόσες δρχ. κοστίζουν 8, 16, 29, 35 πεπόνια από το ίδιο είδος και ίδου βάρους;

5. 'Αντίς

3	κατοστάρικα,	πόσα	δεκάρικα	ήθελες	νάχης;
9	δεκάρικα	πόσες	δραχμές	»	»
10	πενηντάρικα	πόσα	τάλληρα	»	»
10	κοσάρικα	πόσα	δίδραχμα;	»	»

6. Πάρε

6	κατοστάρικα	και	δῶσ' μου	δεκάρικα!
3	»	»	»	»
12	δεκάρικα	»	»	» δραχμές
50	»	»	»	»

7. "Ενας μηχανικός μετρά νά βρῆ τὸ μᾶκρος ἑνὸς δρόμου. Κάθε 10 μέτρα που μετρά βάζει μιὰ πέτρα γιὰ σημάδι. "Εβαλε 45 πέτρες. Πόσο μᾶκρος ἔχει ὁ δρόμος;

8. Βαδίζεις μὲ βῆμα γυμναστικό. Κάθε 10 βήματα κοντοστέκεσαι. Κοντοστάθηκες 18 φορές. Πόσα βήματα περπάτησες;

Πρόσεξε : 'Αντίς νά πολλαπλασιάσωμε ἕναν ἀριθμὸ μὲ τὸ 10, εἶναι τὸ ἴδιο ἂν γράψωμε ἕνα μηδενικὸ στὰ δεξιά του. π. χ.

$$18 \times 10 = 180$$

$$25 \times 10 = 250$$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1.	2×10	2.	35×10	3.	9×10	4.	7×10
	5×10		6×10		15×10		17×10
	7×10		42×10		16×10		28×10
	9×10		19×10		34×10		39×10
	12×10		36×10		97×10		50×10

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ ΜΕ ΔΙΨΗΦΙΟ ΑΡΙΘΜΟ

1. Το λεωφορείο αυτό έχει 24 θέσεις και κάνει τη συγκοινωνία από τη Λαμία ως τὰ Λουτρά Ὑπάτης. Τὸ εἰσιτήριο κοστίζει 15 δραχ. γιὰ τὸ κάθε πρόσωπο νὰ πάη καὶ 15 νὰ γυρίση.

Πόσα λεπτὰ εἰσπράττει τὸ λεωφορείο σὲ κάθε δρόμο, ὅταν ὅλες οἱ θέσεις του εἶναι πιασμένες;

2. Πόσα λεπτὰ εἰσπράττει ὅταν εἶναι οἱ 20, 22, 23 θέσεις πιασμένες;

3. Μιὰ Δευτέρα πρωί, τὸ λεωφορείο ἔφυγε ἀπὸ τὴ Λαμία μὲ τις 22 θέσεις του πιασμένες. Ὅταν γύριζε ἀπὸ τὰ Λουτρά ἦταν μόνο οἱ 19 θέσεις πιασμένες. Πόσα λεπτὰ εἰσπραξε στὸν πηγαϊμὸ καὶ στὸν ἐρχομὸ;

4. Τὴν ἄλλη μέρα, τὸ ἴδιο λεωφορείο ἔφυγε ἀπὸ τὴ Λαμία μὲ τις 24 θέσεις του πιασμένες. Οἱ 12 ἐπιβάτες ὅμως κατέβηκαν στὸ σταθμὸ Λιανοκλάδι καὶ αὐτοὶ πλέρωσαν 8 δραχμ. ὁ καθένας. Τὸ λεωφορείο τράβηξε μὲ τοὺς ὑπόλοιπους στὰ Λουτρά.

Πόσες δραχμὲς εἰσπραξε;

5. Μιὰ Κυριακὴ βράδυ, ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ λεωφορείου,

κύριος Πανῆς, ρώτησε τὸ σωφὲρ πόσα λεπτὰ ἔπιασε κείνη τὴν ἡμέρα. Ἐκεῖνος ἀπάντησε: «Ἔκοψα 48 εἰσιτήρια. Μέτρα λοιπόν».

Πόσα ἔπιασε;

6. Ὁ κύριος Πανῆς κάθεταί στὴν πλατεῖα τοῦ Λαοῦ στὴ Λαμία καὶ μετρᾷ πόσους δρόμους κάνει τὸ λεωφορεῖο του καὶ πόσους ἐπιβάτες παίρνει.

Στὸν πρῶτο	δρόμο πῆρε	22	ἐπιβάτες
»	δεύτερο	»	» 19
»	τρίτο	»	» 24

Λογάριασε λοιπόν!

7. Τὸ λεωφορεῖο αὐτὸ καίει 2 γαλόνια βενζίνα σὲ κάθε δρόμο νὰ πάη καὶ νάρθη. Ἡ βενζίνα κοστίζει 42 δρχ. τὸ γαλόνι.

Πόσα δηλαδὴ θέλει γιὰ βενζίνα σὲ 2, 4, 6 δρόμους;

8. Κάθε βράδυ, ὁ κύριος Πανῆς λογαριάζει τί τοῦ ἀφίνει τὸ λεωφορεῖο καθαρὸ κέρδος. Ἄμα λογαριάση πόσα εἰσπραξε ἀπὸ τὰ εἰσιτήρια, ὕστερα ἀφαιρεῖ ὅσα ξόδεψε γιὰ τὴ βενζίνα καὶ λογαριάζει καὶ 90 δραχ. τὴν ἡμέρα φθορά. Πόσο λοιπόν εἶναι τὸ καθαρὸ του κέρδος ὅταν κόψη 45, 52, 39, 41 εἰσιτήρια; Λογαριάσετε ἀνάλογα καὶ τὴ βενζίνα.

9. Μιὰ μέρα ξεκίνησε τὸ λεωφορεῖο ἀπὸ τὴ Λαμία μετὶς 24 θέσεις πιασμένες. Ὄταν ὅμως ἔφτασε στὴν κάτω πλατεῖα, τὸ σταμάτησαν δυὸ τσελιγκάδες ἀπὸ τὴν Ὑπάτη, ὁ Καφὲς κι ἄλλος ἓνας, καὶ παρακάλεσαν νὰ τοὺς πάρη ὡς τὰ Λουτρά. Ὁ σωφὲρ τοὺς πῆρε. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν εἶχε θέση μέσα, τοὺς ἔβαλε νὰ κάτσουν στὸ φτερό. Ὑστερα ξεκίνησαν. Πρὶν βγοῦν ὅμως ἀπὸ τὴν πόλη, τοὺς εἶδε ἓνας χωροφύλακας καὶ σταμάτησε τὸ λεωφορεῖο, γιατί ἀπαγορεύεται νὰ κάθονται ἄνθρωποι στὸ φτερό. Κατέβασε λοιπόν τὸν σωφὲρ καὶ τὸν πῆγε στὸ τμήμα. Ἔτσι καθυστέρησε τὸ λεωφορεῖο καὶ ἀντὶς 3 δρόμους ἔκαμε τὴν ἡμέρα ἐκείνη μόνο 2.

Πόσα ζημιώθηκε ὁ κύριος Πανῆς;

10. Κάμετε καὶ μόνοι σας τέτλια προβλήματα!

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1.	$3 \times 17 =$	2.	$15 \times 12 =$	3.	$30 \times 22 =$
	$9 \times 24 =$		$14 \times 15 =$		$28 \times 17 =$
	$12 \times 13 =$		$19 \times 18 =$		$45 \times 12 =$
	$22 \times 11 =$		$6 \times 25 =$		$39 \times 11 =$
	$14 \times 18 =$		$26 \times 16 =$		$26 \times 14 =$
		4.	$31 \times 12 =$		
			$29 \times 15 =$		
			$18 \times 16 =$		
			$76 \times 14 =$		
			$7 \times 29 =$		

Πρόσεξε : "Όταν έχουμε να πολλαπλασιάσωμε έναν αριθμό με έναν άλλο διψήφιο, πολλαπλασιάζομε πρώτα τις μονάδες, ύστερα τις δεκάδες και ύστερα τις εκατοντάδες του πολλαπλασιαστέου πρώτα με τον αριθμό των μονάδων του πολλαπλασιαστή, κι ύστερα με τον αριθμό των δεκάδων του.

ΟΙ ΜΗΝΕΣ ΟΙ ΕΒΔΟΜΑΔΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΜΕΡΕΣ

Πρόσεξε :

- | έτος έχει 365 μέρες
- | έτος έχει 12 μήνες
- | έτος έχει 52 εβδομάδες
- | μήνας έχει 30 μέρες
- | μερόνυχτο είναι 24 ώρες
- | ώρα είναι 60 λεπτά
- | λεπτό έχει 60 δευτερόλεπτα.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Πόσες εβδομάδες έχουν 3, 9, 13, 12 χρόνια;
2. Πόσες μέρες έχουν 8, 12, 7, 14 μήνες;

3. Πόσους μήνες έχουν 6, 15, 7, 11 χρόνια;
4. Πόσες ώρες είναι 2, 5, 14, 8 μέρες;
5. Πόσα λεπτά είναι 6, 8, 10, 11 ώρες;
6. Πόσα δευτερόλεπτα είναι 3, 13, 14, 9 ώρες;
7. Ένα παιδί είναι 3 χρονών και 7 μηνών. Δηλαδή πόσων μηνών;
8. Ένα άλλο παιδί είναι 14 μηνών και 3 βδομάδων. Δηλαδή πόσων βδομάδων;
9. 17 μήνες πόσες μέρες είναι;
10. Κάμε καιμόνος σου στο δίπλανό σου τέτιες έρωτήσεις.

ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΣ ΜΕ ΤΟ 100

1. Πόσες δραχμές είναι 3, 6, 7, 5, 9 κατοστάρικα;
2. Πόσα δράμια είναι 2, 3, 5 κατοστάρικα;
3. Πόσα λεπτά είναι 3, 7, 4, 9, 6 δραχμές;
4. Όταν ένας μάστορης παίρνει 100 δραχμές την ημέρα, πόσα θα πάρη σε 3, 2, 8, 6 μέρες;
5. Αντίς

3	κατοστάρικα,	πόσες	δραχμές	μπορείς	νάχης;
7	»	»	»	»	»
5	»	»	»	»	»
5	»	»	»	»	»

Πρόσεξε: Αντίς νά πολλαπλασιάσωμε έναν αριθμό με τὸ 100, μπορούμε, γιά συντομία, νά γράφωμε στά δεξιά του 2 μηδενικά :

π.χ. $3 \times 100 = 300$
 $7 \times 100 = 700$

Κάμε αὐτές τίς πράξεις.

1. $3 \times 100 =$
2. $8 \times 100 =$
- $5 \times 100 =$
- $9 \times 100 =$
- $7 \times 100 =$
- $1 \times 100 =$
- $6 \times 100 =$
- $4 \times 100 =$

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΟΥ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ ΠΟΥ ΤΕΛΕΙΩΝΟΥΝ ΣΕ 0

1. $2 \times 20 =$ 2. $12 = 20 =$ 3. $13 \times 20 =$ 4. $17 \times 30 =$
 $6 \times 30 =$ $13 = 30 =$ $30 \times 20 =$ $16 \times 20 =$
 $7 \times 40 =$ $17 = 40 =$ $15 \times 40 =$ $9 \times 80 =$
 $12 \times 20 =$ $15 = 50 =$ $25 \times 30 =$ $22 \times 10 =$
 $14 \times 10 =$ $22 = 10 =$ $12 \times 60 =$ $24 \times 20 =$

Πρόσεξε : Όταν έχωμε νὰ πολλαπλασιάσωμε ἕναν ἀριθμὸ μὲ ἕναν ἄλλο ἀριθμὸ πὺ ἔχει ἀκέραιο καὶ μηδενικά, τὸν πολλαπλασιάζομε μόνο μὲ τὸν ἀκέραιο καὶ στὸ γινόμενο γράφομε στὰ δεξιὰ τὰ μηδενικά, πὺ ἀφήσαμε :

Π. χ. 15×40 . Νὰ πολλαπλασιάσωμε, λέει, τὸ 15 μὲ τὸ 40. Τὸ πολλαπλασιάζομε μόνο μὲ τὸ 4 καὶ στὸ γινόμενο γράφομε καὶ τὸ μηδενικὸ στὰ δεξιὰ.

Ἔτσι : $15 \times 4 = 60$. Βάζομε καὶ τὸ μηδενικὸ, πὺ ἀφήσαμε, καὶ γίνεται 600.

Διαίρεση.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. Περιπάτησε 150 βήματα. Ύστερα χώρισε την απόσταση αυτή σε διαστήματα 10 βήματα το καθένα, να δούμε πόσα τέτια διαστήματα θα γίνουν.

2. Περιπάτησε τώρα 160 βήματα. Ύστερα χώρισε την απόσταση αυτή σε διαστήματα 8 βήματα το καθένα, να δούμε πόσα τέτια διαστήματα θα γίνουν.

3. Πάρε 80 πετραδάκια. Πες πώς είναι καραμέλλες. Μοίρασε τις στα ίσα ανάμεσα σε 10 παιδιά, να δούμε πόσες θα πάρη το κάθε παιδί.

4. Πάρε τώρα 72 πετραδάκια. Πες πάλι πώς είναι καραμέλλες και μοίρασε τις ανάμεσα στα παιδιά. Δίνε σε κάθε παιδί 8 καραμέλλες, να δούμε πόσα παιδιά θα πάρουν.

5. Πάρε το μέτρο στο χέρι και χώρισέ το σε 2, 5, 10 μέρη, να δούμε πόσο θα είναι το κάθε μέρος κάθε φορά.

6. Πόσα ποτήρια λες να γεμίζω με ένα κουβά, με μιά στάμνα νερό;

7. Μέτρησε 220 πετραδάκια και κάμε τα σωρό. Ύστερα χώρισέ τα σε μικρά σωρουδάκια από 22 πετραδάκια το καθένα, να δούμε πόσα τέτια σωρουδάκια θα γίνουν.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Σε πόσα κατοστάρικα χωρίζεται το χιλιάτικο;
» » πεντακοσάρικα » » »
» » πενηντάρικα » » πεντακοσάρικο;
» » » » » χιλιάτικο;
» » δεκάρικα » » κατοστάτικο;
» » τάλληρα » » »
» » » » » πενηντάρικο;

2. Σε πόσα κατοστάρια χωρίζεται ή όκα;

Σε πόσα πενηντάρια χωρίζεται ἡ μισὴ ὀκά;
 Σε πόσα κοσιπεντάρια χωρίζεται τὸ κατοστάρι;
 Σε πόσα πενηντάρια χωρίζονται δυὸ ὀκάδες;

3. Πόσα θὰ πάρη τὸ καθένα ἅμα μοιράσωμε:

70	δραχμὲς	ἀνάμεσα	σὲ	7	παιδιά;
120	»	»	»	6	»
108	»	»	»	9	»
150	»	»	»	5	»
200	»	»	»	4	»

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΔΙΑΙΡΕΣΗΣ

Α'. Χωρὶς ὑπόλοιπο :

1.	$35:7=$	2.	$42:6=$	3.	$75:5=$	4.	$90:6=$
	$72:8=$		$54:9=$		$70:5=$		$60:5=$
	$90:9=$		$56:8=$		$132:6=$		$84:6=$
	$63:8=$		$108:9=$		$81:9=$		$56:7=$
	$45:5=$		$49:7=$		$45:9=$		$45:5=$

Β'. Μὲ ὑπόλοιπο :

1.	$14:5=$	2.	$36:7=$	3.	$41:6=$	4.	$44:7=$
	$15:6=$		$45:8=$		$49:6=$		$52:7=$
	$17:2=$		$53:6=$		$57:6=$		$60:9=$
	$13:3=$		$61:7=$		$65:9=$		$68:7=$
	$12:3=$		$64:8=$		$75:8=$		$89:9=$

Πρόσεξε: Στὴ διαίρεση, ὁ ἀριθμὸς ποὺ τὸν μοιράζομε λέγεται διαιρετέος. Ὁ ἀριθμὸς ποὺ μᾶς λείπει, σὲ πόσα μέρη νὰ χωρίσωμε τὸ διαιρετέο, λέγεται διαιρέτης. Ἐκεῖνο, ποὺ βρίσκομε στὴ διαίρεση λέγεται πηλίκο.

Π.χ. $256:8=32$
 τὸ 256 εἶναι ὁ διαιρετέος.
 τὸ 8 εἶναι ὁ διαιρέτης
 τὸ 32 εἶναι τὸ πηλίκο.

Πρόσεξε: Στη διαίρεση διαιρούμε πρώτα τις εκατοντάδες, ύστερα τις δεκάδες κι ύστερα τις μονάδες του διαιρετέου:
π. χ. $417 : 2$. Θα διαιρέσωμε πρώτα τὸ 4 καὶ ύστερα τὸ 17.

ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΜΕ ΤΟ 10

1. Ένα κατοστάρικο σὲ πόσα δεκάρικα χωρίζεται;
2. 50 δραχμές πόσα δεκάρικα γίνονται;
3. 90 » » » »
4. Μοιράζομε 150 δρχ. ανάμεσα σὲ 10 παιδιά.
Πόσα θὰ πάρη τὸ καθένα;
5. 180 δραχμές νὰ τις μοιράσωμε σὲ 10 παιδιά, πόσες θὰ πάρη τὸ καθένα;

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. $50:10=$	2. $340:10=$	3. $330:10=$
$160:10=$	$180:10=$	$280:10=$
$720:10=$	$200:10=$	$220:10=$
$80:10=$	$130:10=$	$440:10=$
$90:10=$	$760:10=$	$500:10=$

Πρόσεξε: Ἄντις νὰ διαιρέσωμε ἕναν ἀριθμὸ μὲ τὸ 10, γιὰ συντομία μας, κόβομε ἕνα ψηφίο τοῦ ἀπὸ τὰ δεξιά.

$$720 : 10 = 72$$

$$90 : 10 = 9$$

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΔΙΑΙΡΕΣΗΣ ΜΕ ΜΟΝΟΨΗΦΙΟ ΑΡΙΘΜΟ

Α'. ΑΠΟ ΤΗ ΛΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ:

1. Ἡ κυρία Εὐτέρπη ἔδωσε 480 δραχμές κι ἀγόρασε 6 πῆχες μεταξωτὸ ὕφασμα. Πόσο τῆς κατεβαίνει ἡ πῆχη;

2. Έδωσε και 560 δρχ. κι αγόρασε 8 πήχες μάλλινο ύφασμα για φόρεμα. Πόσο τῆς κατεβαίνει κι ἀπ'αὐτὸ ἡ πήχη;

3. Μιὰ ἄλλη κυρία, ἡ κυρία Ἰσμήνη, αγόρασε 3 δωδεκάδες περούνια κι ἔδωσε 195 δρχ.

Πόσο τῆς ἔρχεται ἡ δωδεκάδα;

4. Ἀγόρασε και 5 πετσέτες τοῦ προσώπου και ἔδωσε 175 δρχ. Δηλαδή πόσο αγόρασε τῆ μιὰ;

5. Ὁ κύριος Κανάκης αγόρασε για τὸ μαγερικό του 6 ὀκάδες ἀρνάκι τοῦ γαλάτου και ἔδωσε 225 δρχ.

Πόσο τοῦ ἔρχεται ἡ ὀκά;

6. Ἀγόρασε και 7 ὀκάδες γουρουνόπουλο και ἔδωσε 294 δρχ.

Πόσο τοῦ ἔρχεται κι αὐτουνού ἡ ὀκά;

Β'. ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

1. Στὸ σχολεῖο τῆς Γωνιᾶς εἶναι δάσκαλος ὁ κύριος Θρασύβουλος. Στὴν Α' τάξη τοῦ σχολεῖου αὐτοῦ εἶναι 36 παιδιὰ και εἶναι 9 θρανία.

Πόσα παιδιὰ κάθονται σὲ κάθε θρανίο;

2. Στὴ Β' τάξη τοῦ ἴδιου σχολεῖου εἶναι 32 παιδιὰ και εἶναι 8 θρανία.

Πόσα παιδιὰ κάθονται κι ἐκεῖ σὲ κάθε θρανίο;

3. Μέσα στὸ σχολεῖο εἶναι και 5 παιδιὰ πολὺ φτωχά. Ὁ κύριος Θρασύβουλος, ὅταν ἦρθαν οἱ γιορτὲς τῶν Χριστουγέννων, εἶπε στ' ἄλλα παιδιὰ νὰ δώσουν ὅσα θέλει τὸ καθένα για τὰ φτωχά. Μαζεύτηκαν 442 δρχ.

Πόσες πῆρε τὸ κάθε φτωχόπαιδο;

4. Ὅλα τὰ παιδιὰ τοῦ σχολεῖου τῆς Γωνιᾶς εἶναι 138. Μιὰ μέρα, πού πῆγαν ἐκδρομή, ὁ κύριος Θρασύβουλος εἶπε νὰ χωριστοῦν σὲ 4 ὀμάδες και ἡ κάθε ὀμάδα νὰ πάη ἀπὸ ἄλλο δρόμο στὸ μέρος, πού θὰ κατάληγαν στὴν ἐκδρομή. Τὰ παιδιὰ πού θὰ περίσσευαν, θὰ πῆγαιναν με τὴν πρώτη ὀμάδα.

Βρέστε, πόσα παιδιὰ θὰ εἶχε ἡ πρώτη ὀμάδα και πόσα ἡ καθεμιὰ ἀπὸ τίς τρεῖς ἄλλες;

5. Μια μέρα ο κύριος Θρασύβουλος πήρε όλα τα παιδιά του σχολείου του και βγήκαν σ'ένα γυμνό λόφο, γύρω από το χωριό, για να φυτέψουν πεύκα. Όταν έφτασαν εκεί, 6 παιδιά ανάλαβαν να κουβαλούν τα πευκάκια, που θα φύτευαν. Τα άλλα χωρίστηκαν σε 6 ομάδες και άρχισαν ν'ανοίγουν με τις τσάπες τους λάκκους.

Πόσα παιδιά ήταν σε κάθε ομάδα;

6. Κάμετε κι έσείς μόνοι σας τέτια προβλήματα.

7. Να κάμετε δικά σας προβλήματα, στα όποια να παρουσιάζονται αυτές οι πράξεις:

1. $80:9=$	2. $375:5=$
$180:6=$	$264:6=$
$360:3=$	$330:10=$
$250:5=$	$190:8=$

ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΜΕ ΔΙΨΗΦΙΟ ΑΡΙΘΜΟ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

1. Πόσα κοσάρικα είναι 360 δραχμές;
2. Πόσες δωδεκάδες είναι 96 μαχαίρια;
3. Πόσα κοσιπεντάρια είναι 475 δράμια;
4. 264 ώρες πόσα ημερονύχτια είναι;
5. 390 μέρες πόσοι μήνες είναι;

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. $360:12=$	2. $197:13=$	3. $149:16=$	4. $280:30=$
$538:15=$	$356:18=$	$392:12=$	$240:40=$
$180:14=$	$589:22=$	$445:19=$	$352:18=$
$225:20=$	$175:15=$	$670:14=$	$780:25=$

Ανάλυση αριθμών :

1. $360=12\times;$	2. $240=6\times;$	3. $380=6\times;$
$160=4\times;$	$225=15\times;$	$180=12\times;$
$144=12\times;$	$192=4\times;$	$198=11\times;$
$192=14\times;$	$162=3\times;$	$406=7\times;$

4. Αναλύστε τους αριθμούς 150, 240, 200, 560.
 5. Ονόμασέ μου αριθμούς, που να διαιρούνται τέλεια με τους αριθμούς 10, 12, 14, 15, 16, 24, 25, 28, 30.

ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΜΕ ΤΟ 100.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1.	$600:100=$	2.	$800:100=$
	$450:100=$		$320:100=$
	$375:100=$		$900:100=$
	$280:100=$		$650:100=$

Πρόσεξε : "Όταν έχωμε να διαιρέσωμε έναν αριθμό με τὸ 100, γιά συντομία μας, κόβομε 2 ψηφία ἀπὸ τὰ δεξιά του.

$$800 : 100 = 8$$

$$450 : 100 = 4,50$$

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
 ΔΙΑΙΡΕΣΗΣ ΜΕ ΔΙΨΗΦΙΟ ΑΡΙΘΜΟ

1. Ένας κηπουρός τῆς Κηφισιάς εἶχε φέτος στὸν κῆπο του 330 ρίζες χρυσάνθεμα καὶ τὰ εἶχε φυτεμένα σὲ 15 βραγιές.

Πόσες ρίζες ἦταν σὲ κάθε βραγιά;

2. Στὸν ἴδιο κῆπο εἶναι καὶ 168 ρίζες τριανταφυλλιές καὶ εἶναι φυτεμένες σὲ 12 βραγιές.

Πόσες εἶναι σὲ κάθε βραγιά;

3. Ὁ κηπουρός αὐτὸς τῆς Κηφισιάς κόβει κάθε μέρα 242 τριαντάφυλλα καὶ κάνει 22 μπουκέτα.

Πόσα τριαντάφυλλα εἶναι σὲ κάθε μπουκέτο;

4. Ἄν ἔκοβε 286 τριαντάφυλλα καὶ ἔκανε πάλι 22 μπουκέτα, πόσα τριαντάφυλλα θὰ ἦταν σὲ κάθε μπουκέτο;

5. Μέσα στὸν κῆπο εἶναι φυτεμένα καὶ δεντράκια ἀπὸ εὐκαλύπτους. Εἶναι 252 δεντράκια καὶ εἶναι φυτεμένα σὲ 14 σειρές.

Πόσα δεντράκια εἶναι σὲ κάθε σειρά;

6. Μέσα στὸν κῆπο εἶναι καὶ λαχανόκηπος. Κάθε Σάββατο ὁ κηπουρός κόβει 300 ὀκάδες ντομάτες καὶ γεμίζει 12 κοφίνια.

Πόσες ὀκάδες εἶναι σὲ κάθε κοφίνι;

7. Κόβει καὶ 253 ὀκάδες μελιτζάνες καὶ γεμίζει 11 κοφίνια.

Πόσες ὀκάδες εἶναι σὲ κάθε κοφίνι;

8. Κάμετε καὶ μόνοι σας τέττα προβλήματα!

9. Κάμετε προβλήματα, στὰ ὁποῖα νὰ παρουσιάζονται αὐτὲς οἱ πράξεις: $180:15=$

$$330:22=$$

$$540:12=$$

$$490:14=$$

ΜΑΝΤΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΞΕΝΑ

1. Ζέρω ἓναν ἀριθμὸ, πού ἄμα τὸν πάρω 15 φορές κι ὕστερα τοῦ προσθέσω 50 γίνεται 230.

Ποιὸς εἶναι ὁ ἀριθμὸς;

2. Ζέρω ἓναν ἀριθμὸ, πού ἄμα τὸν διαιρέσω μὲ τὸ

20 κι ὕστερα τοῦ προσθέσω 60 γίνεται τὸ μισὸ τοῦ 160.

Ποιὸς εἶναι;

2. Ἐνα παιδί, ποὺ ἦταν 12 χρονῶν, ρώτησε τὸν πατέρα του πόσων χρονῶν εἶναι. Κεῖνος ἀπάντησε: «Ἐχω 3 φορές τὰ χρόνια σου καὶ ἄλλα 8 ἀκόμα».

Πόσων χρονῶν ἦταν;

3. Στρατιῶτες περνοῦν στὴ γραμμὴ. Περπατοῦν τέσσερις—τέσσερις καὶ κάνουν 9 τετράδες. Ἄν περπατοῦσαν τρεῖς—τρεῖς, πόσες τριάδες θάκαναν;

4. Ὁ Γιαννάκης ἔχει 12 βόλους χωματένιους. Ἦθελε νὰ εἶχε ἄλλους 12 γιαλένιους.

Πόσους ἔχει τώρα;

5. Ἐνας πατέρας λέει: «Ἐχω 6 γιούς. Κάθε γιός μου ἔχει 2 ἀδερφές».

Βρέστε πόσα παιδιά εἶχε!

6. 3 φίλοι πᾶνε μὲ τὰ πόδια ἀπὸ τὴν Ἀθήνα στὴ Βουλιαγμένη. Ἡ ἀπόσταση εἶναι 24 χιλιόμετρα.

Πόσα χιλιόμετρα θὰ περπατήσῃ ὁ καθένας;

7. Ἄλλοι 3 φίλοι πᾶνε μὲ τὰ πόδια ἀπὸ τὴ Λάρισα στὸν Τύρναβο. Ὁ καθένας χρειάζεται 2 ὥρες. Πόσες ὥρες θὰ χρειαστοῦν οἱ 3 μαζί;

8. Δυὸ πατέρες καὶ δυὸ γιοὶ σκότωσαν 3 λαγούς. Ὁ καθένας σκότωσε ἕναν. Πῶς εἶναι δυνατὸ αὐτό;

Τὰ κλάσματα

ΚΛΑΣΜΑΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ

ΕΡΓΑΣΙΕΣ

1. Πάρε τὸ μέτρο στὸ χέρι. Χώρισέ το σὲ 2 ἴσα μέρη.
2. Πάρε τώρα μιὰ λουρίδα χαρτί καὶ δίπλωσέ τη σὲ 4 ἴσα μέρη. Μέτρησε τὸ κάθε μέρος.
3. Γράψε στὸν πίνακα μιὰ γραμμὴ ἴση μὲ ἓνα μέτρο.
"Ὑστερα χώρισέ τη μὲ τὸ μέτρο σὲ 5 ἴσα μέρη.
Πόσο εἶναι τὸ κάθε μέρος;
4. Τώρα νὰ πάρης πάλι τὸ μέτρο στὸ χέρι καὶ νὰ τὸ τσακίσῃς σὲ 10 ἴσα μέρη.
Πόσοι πόντοι εἶναι τὸ κάθε μέρος;
5. Μέτρησε καὶ 100 πετραδάκια καὶ κάμε τα σωρό.
"Ὑστερα χώρισέ τα σὲ 10 ἴσα σωρουδάκια, νὰ δοῦμε πόσα πετραδάκια θὰ εἶναι σὲ κάθε σωρουδάκι;

Πρόσεξε: "Ἄμα χωρίσωμε ἓνα ἀκέριο πρᾶμα σὲ 2 ἴσα μέρη καὶ πάρωμε τὸ ἓνα, τὸ ἓνα αὐτὸ μέρος τὸ λέμε ἓνα δεύτερο. Τὸ

γράφουμε ἔτσι: $\frac{1}{2}$

"Ἄμα τὸ χωρίσωμε σὲ 4 ἴσα μέρη, τὸ ἓνα ἀπ' αὐτὰ τὸ λέμε ἓνα τέταρτο. Τὸ γρά-

φουμε ἔτσι: $\frac{1}{4}$

"Ἄμα τὸ χωρίσωμε σὲ 5 ἴσα μέρη, τὸ ἓνα ἀπ' αὐτὰ τὸ λέμε ἓνα πέμπτο. Τὸ γρά-

φουμε ἔτσι: $\frac{1}{5}$

"Ἄμα τὸ χωρίσωμε σὲ 10 ἴσα μέρη, τὸ ἓνα ἀπ' αὐτὰ τὸ λέμε ἓνα δέκατο. Τὸ

γράφουμε ἔτσι: $\frac{1}{10}$

Πρόσεξε: Τò $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$ και $\frac{1}{10}$ είναι κλασματικές μονάδες.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

1. Χώρισε ένα μήλο σε 4 ίσα μέρη. Πώς θα τὸ πῆς τὸ κάθε μέρος;

Γράψε το!

2. Χώρισε τὸ πορτοκάλι σε 5 ίσα μέρη. Πώς θα τὸ πῆς τὸ κάθε μέρος;

Γράψε το!

3. Γράψε τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ 10 ίσα μέρη ἑνὸς πράγματος! Διάβασέ το!

4. Πόσα δράμια εἶναι $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{5}$ τῆς ὀκάς;

5. Πόσοι πόντοι εἶναι τὸ $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ τοῦ μέτρου;

6. Πόσες δραχμές εἶναι τὸ $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{10}$ τοῦ κατστάρικου;

7. Πόσες δραχμές εἶναι τὸ $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$ τοῦ χιλιάρικου;

Πρόσεξε: 1 χιλιόμετρο εἶναι 1000 μέτρα.

8. Πόσα μέτρα εἶναι τὸ $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{10}$ τοῦ χιλιομέτρου;

9. Πόσα είναι τὸ $\frac{1}{2}$ τοῦ 1000, $\frac{1}{4}$ τοῦ 500, $\frac{1}{10}$ τοῦ 1000, $\frac{1}{5}$ τοῦ 500, $\frac{1}{2}$ τοῦ 600, $\frac{1}{4}$ τοῦ 800, $\frac{1}{10}$ τοῦ 900.

10. Βρες μου τὸ $\frac{1}{2}$ τοῦ 100, 160, 400, 580, 640

» $\frac{1}{10}$ » 200 300, 150, 250, 780

» $\frac{1}{5}$ » 100, 150, 250, 400, 450.

11. Τί μέρος τοῦ 1000 εἶναι τὸ 250

» 500 » » 50

» 600 » » 150

» 900 » » 90

» 250 » » 50

» 300 » » 60

12. Τί μέρος τοῦ 500 εἶναι τὸ 250, 125, 100, 50

» 1000 » » 500, 100, 200, 250.

13. Μιὰ δραχμὴ ἔχει 10 δεκάρες. Τί μέρος λοιπὸν τῆς δραχμῆς εἶναι ἡ δεκάρα;

Ἔνα κατοστάρικο εἶναι 10 δεκάρικα. Τί μέρος λοιπὸν τοῦ κατοστάρικου εἶναι τὸ δεκάρικο;

Ἔνα κατοστάρικο εἶναι 5 κοσάρικα. Τί μέρος λοιπὸν τοῦ κατοστάρικου εἶναι τὸ κοσάρικο;

Ἔνα χιλιάρικο εἶναι 2 πεντακοσάρικα. Τί μέρος λοιπὸν τοῦ χιλιάρικου εἶναι τὸ πεντακοσάρικο;

ΜΑΘΗΜΑΤΑ

1. Ζέρω ἕναν ἀριθμὸ, πού ἄμα πάρω τὸ $\frac{1}{5}$ του καὶ σ'αὐτὸ προσθέσω 50 γίνεται 110.

2. «Πόσες δραχμὲς ἔχεις ἀπάνω σου;» ρωτᾷ ἕνας τὸ

φιλο του. Ἐκείνος ἀπαντᾷ: «Ἄμα ἀφαιρέσω ἀπ' αὐτὲς πού ἔχω 40 δραχμές, θὰ ἔχω τὸ $\frac{1}{5}$ τοῦ 600».

Πόσες δραχμές εἶχε;

3. Ποιανοῦ ἀριθμοῦ τὸ $\frac{1}{5}$ εἶναι τὸ $\frac{1}{4}$ τοῦ 200 ;

4. Ὁ Γιαννάκης εἶναι 12 χρονῶν. Τὸν ρωτᾷ λοιπὸν ὁ δάσκαλός του νὰ τοῦ πῆ τὴν ἡλικία του. Ὁ Γιαννάκης ἀπαντᾷ:

«Ἐχω, κύριε, τὸ $\frac{1}{5}$ τῶν δικῶν σας χρόνων καὶ 2 ἀκόμα».

Πόσων χρονῶν ἦταν ὁ δάσκαλος;

5. Λογαριάζω τὸ $\frac{1}{10}$ τῶν χρημάτων μου καὶ βρίσκω πὼς εἶναι 60 δρχ.

Πόσα χρήματα ἔχω;

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΛΑΣΜΑΤΩΝ

1. Ὁ Ἀλέκος ἔχει τὸ $\frac{1}{4}$ τῆς ἡλικίας τοῦ πατέρα του πού εἶναι 40 χρονῶν. Ἡ ἀδερφή του ἡ Σουλτάνα ἔχε τὸ $\frac{1}{5}$ τῆς ἡλικίας τοῦ Ἀλέκου

Πόσων χρονῶν εἶναι τὸ κάθε παιδί;

2. Ἡ πῆχη ἀπὸ ἓνα ὕφασμα κοστίζει

120 δρχ., πόσο κοστίζει τὸ $\frac{1}{4}$ τῆς πῆχης

150 » » » $\frac{1}{5}$ » »

80 » » » $\frac{1}{2}$ » »

3. Ἡ ὀκὰ τὸ φρέσκο βούτυρο κοστίζει 120 δρχ.

Πόσο κοστίζει τὸ $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{10}$ τῆς ὀκᾶς;

4. Τὰ παπούτσια τὰ δικά μου κοστίζουν 320 δρχ.
Τὰ παπούτσια τοῦ Γιαννάκη μου κοστίζουν τὸ $\frac{1}{4}$ τῆς

τιμῆς τῶν δικῶν μου. Δηλαδή πόσα;

5. Ἐνα σπίτι στὴν πλατεία Συντάγματος εἶναι 20 μέτρα ψηλὰ καὶ ἔχει 5 πατώματα. Πόσο ψηλὸ εἶναι τὸ κάθε πάτωμα;

6. Τὸ καμπαναριὸ τῆς Παναγιᾶς εἶναι 16 μέτρα ψηλά.
Ἐνα σπίτι ἐκεῖ κοντὰ ἔχει τὸ $\frac{1}{4}$ τοῦ ὕψους τοῦ καμπαναριοῦ. Δηλαδή πόσα μέτρα;

7. Ἀπὸ τὴ Θήβα ὡς τὴ Λεβαδειὰ εἶναι 40 χιλιόμετρα.
Ἀπὸ τὸν Πειραιὰ ὡς τὴν Ἀθήνα εἶναι τὸ $\frac{1}{4}$ τῆς ἀπόστασης αὐτῆς. Δηλαδή πόσα χιλιόμετρα;

8. Τὸ μᾶκρος τῆς προκουμαίας ἑνὸς λιμανιοῦ εἶναι 720 μέτρα. Τὸ φάρδος της εἶναι τὸ $\frac{1}{10}$ τοῦ μᾶκρους. Δηλαδή πόσα μέτρα;

9. Εἶναι τρεῖς δρόμοι στὴν Ἀθήνα. Ὁ πρῶτος εἶναι 1000 μέτρα. Ὁ δεύτερος εἶναι τὸ $\frac{1}{2}$ τοῦ πρώτου καὶ ὁ τρίτος τὸ $\frac{1}{4}$. Πόσα μέτρα εἶναι ὁ δεύτερος καὶ πόσα ὁ τρίτος δρόμος;

10. Τί μέρος τοῦ χιλιόμετρον εἶναι τὰ 100 μέτρα;

Τ Ε Λ Ο Σ

0020560595

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ Α.Ε.

ΟΔΟΣ ΑΛΘΑΙΑΣ 4 ΑΘΗΝΑΙ

Μαθηματικά

Μιχ. Παπαμαύρου	τέως διευθυντού Διδασκαλείου.		δρ.
Νέον σύστημα προβλ.	Αριθμητικής	Α'.	6.50
»	»	Β'.	6.50
»	»	Γ'.	6.50
»	»	Δ'.	6.50
»	»	Γ' - Δ'.	9.-
»	»	Ε'.	6.50
»	»	ΣΤ'.	6.50
»	»	Ε' - ΣΤ'.	9.-

Φυσιογνωστικά

Έγκριθέντα ΜΟΝΑ έφέτος

Παπαμαύρου έπιμ. Δ. Δαμασκηνού

Τά ζώα του Σπιτιού και της Αύλης	8.80
» » » Κήπου και του Άγρου	8.80
» » » Δάσους	8.80
» » τών Λιμνών	8.80
Ζωολογία Παπαμαύρου—Παναγοπούλου	8.50

Τά φυσικά μαθήματα πρέπει να διδάσκονται έποπτικά. Μόνον με την έποπτεία τό παιδί άποκομίζει σαφείς γνώσεις. Τις γνώσεις όμως δεν άρκει να τις κατέχη κανείς, αλλά πρέπει και να μπορεί να τις έκφράξη και να τις έχη πρόχειρες κάθε φορά.

Γιά τη σαφήνεια τών γνώσεων άρκει ή έποπτεία. Γιά την όρθη έκφραση και τη διατήρηση τών ένώσεων χρειάζεται ένα άλλο βοήθημα και αυτό είναι τό βιβλίο. Σ' αυτό βρίσκει ό μαθητής διατυπωμένο όρθα και με σύστημα ό τι έυασε με την έποπτεία. Γ' αυτό λοιπόν, άν μετά τη διδασκαλία ό μαθητής διαβάση τό μάθημα στό βιβλίο, τό άποτυπώνει στη μνήμη του πιο καλά, βλέπει πώς θα έκφρασθή και κάθε φορά, πού θα λησμονή κάτι τι, θα τρέχη στό βιβλίο να τό βρίσκη.

Ο κ. Παπαμαύρου έχει γράψει σέ τέσσερα τεύχη την όλη της Φυσικής Ιστορίας για την 3 και 4 τάξη «Τά ζώα του σπιτιού και της αύλης», «Τά ζώα του κήπου», «Τά ζώα τών λιμνών», «Τά ζώα του δάσους» κλπ. τά όποια και ένεκεκρίθησαν έφτος ΜΟΝΑ ως βοηθήματα τών τών μαθητών.

Αυτά τά 4 τεύχη συνέπτυξεν ό κ. Παναγόπουλος σέ ένα και γιά κάθε ζώο έγραψεν έν περιλήψη ό, τι πρέπει να μάθη και να θυμάτα τό παιδί.